

K/35

ארי קלט (מזרח חדש)
 עתון יומי בלתי מפלגתי בשפה העברית
 העורכת: ד"ר נ. מרטון
 העורך האחראי: דוד שן
 המדפיס: מזרח חדש בע"מ, ת"א, רח' הנגב 11.

XLIV. ERFOLYAM 77. sz. n.
 Szerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
 Felelős szerkesztő: SCHÖN DEZSO
 Kiadó: Mizrách Chádás Ltd., Tel-Aviv,
 Hanegev 11. - POB 831.
 Telefon: Szerkesztőség: 31476
 Kiadóhivatal, hirdetés, nyomda: 31677.

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. MARTON ERNŐ
 A főszerkesztő: Dr. MARTON ERNŐ

Ben Gurion a jövő héten indul a skandináv államokba

Lévi Eskol esetleges külföldi utazása idején Sapira belügyminiszter lesz a kormány ideiglenes elnöke és hadügyminisztere

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). Ben Gurion miniszterelnök a jövő héten kezdi meg skandináviai látogatás körútját. Mint ismeretes, a miniszterelnök elfogadta azoknak a skandináv kormányköröknek a meghívását, akik ez év és az elmúlt év folyamán Izraelben jártak. A tervet, körülbelül egy hónapig tartó körút során látogatást tesz az északi demokráciák fővárosaiban.

A miniszterelnök, amely tegnap meghallgatta az utazás tervét, egyben Lévi Eskol pénzügyminisztert jelölte ki helyettes miniszterelnöknek és hadügyminiszternek Ben Gurion távollétének idejére. Műtán lehetséges, hogy ugyanakkor gazdasági és pénzügyi feladatok Eskolt is külföldre szövitják, a miniszterelnök úgy döntött, hogy em esetben a miniszterelnök és hadügyminiszteri teendőket helyettesi minőségben Mose Chajim Sapira belügyminiszter fogja ellátni.

Két szovjet űrhajó együtt kering a föld körül

Pavel Popovics alezredes a Vostok-4 asztronautája — A szombaton kilőtt Vostok-3 tegnap már több mint 30-szor futotta be a pályáját

Moszkva, (Reuter, UPI, IFF). — A Szovjetunió tegnap újabb mérőföldes lépést tett a világűr meghódítása felé, amikor huszonegy órával a Vostok-3 sikeres elindítása után a világűrbe küldte a Vostok-4 űrhajót Pavel Popovics alezredes kozmonautával. A két űrhajó most egymástól kis távolságban, jóformán azonos pályán kering a Föld körül, a két űrrepülő rádiótelefonon összeköttetésben állnak egymással és egyelőre senki sem tudja, meddig fog tartani ez a páratlan, úttörő kísérlet, amellyel a Szovjetunió ismét döntő mértékben bizonyította űrjárás főtényét az űrrepülés terén.

Az új szovjet teljesítmény az egész világon elismerést váltott ki, amelyek Kennedy elnök is szerencsés kiváló nyilatkozatban adott kifejezést.

A Vostok-4, amely pontosan huszonegy órával a Vostok-3 után indult tegnap délelőtt (izraeli idő szerint) 10 óra 2 percek jutott el pályájára a pilótája, Pavel Popovics alezredes jelentette, hogy jól érzi magát és minden rendben működik. Még 12 óra előtt létrejött a rádiótelefon összeköttetés a világűrben óránként 26.000 kilométer sebességgel száguldó repülő, Popovics és Andrián Nikolajev űrparancsnok között, aki már tartott a földközeli világűrrepülés eddigi rekordján (melyet Titov tartott 17 fordulóval).

A 10 óra 30 percek lefolyt rádióbeszélgetés az első, amely valaha is történt két, a világűrben tartózkodó ember között. Popovics és Nikolajev kölcsönösen szerencsés kívánták egymásnak az első csoportos űrrepüléshez és ezzel zárták beszélgetésüket: „A viszonylításra a Földön”. Ekkor bekapcsolódott a beszélgetésbe Jurij Gagarin is, aki a központi ellátó állomáson figyelő utósáinak szennázációs űrrepülését: — „Minden a legnagyobb rendben van, barátam, üdvözöllek titeket és örülök viszonylításunknak a Földön”.

EGYMASHOZ KÖZELI KÉT PÁLYÁN

Ettől kezdve a két űrhajó rendszeres telefonösszeköttetésben áll egymással, valamint a földi ellenőrző állomással. A két műbolygó egymáshoz egészen közel fekvő pályán forog a Vostok-3 pályája 64 fok 59 perccel hajlik el az Egyenlítőtől, a Vostok-4 pályája pedig kerekén 65 fokkal. Nikolajev jelentette, hogy űrhajója ablakban keresztül látta a Vostok-4-et.

Jugoszláv matróz halálos balesete Tel-Avivban

Halálos kimenetelű munkabaleset áldozata lett a tel-avivi kikötőben Metá Radovesics jugoszláv matróz, aki rakodással foglalkozott a kikötőben horgonyzó hajóján. A tengerész munka közben elvesztette egyensúlyát és hét méter magasról a hajó belsejébe zuhant. Az esés erejétől a helyszínen szörnyethalt és a kihívott orvos már csak a behálózott halált tudta megállapítani. Halotttestét az abukabiri bonctani intézetbe szállították. A rendőrség vizsgálatot indított a baleset körülményeinek kiderítésére.

világűrben bámulusos teljesítmény.

LELASSITOTT A VOSTOK-3

A moszkvai televízió tegnap úgy Nikolajev űrparancsnokról, mint Popovics alezredesről közvetített képeket. Feltűnt, hogy Popovicsnak más formájú sisaka van, amely alul kiszélesedik és hasonlít az utópista rajzokból ismert űrsisakhoz, Amennyire ki lehetett venni, öltözké is kissé más. Ennek alapján az a hír terjedt el, hogy talán találkozás jön létre a világűrben és Popovics esetleg „át száll” a Vostok-3-ra. Ezt azonban szakemberek azzal cáfolják meg hogy mind a két űrhajó csupán egy ember szállítására van berendezve.

A németországi Bochum

megfigyelőállomás, amely állandóan nyomon követi a műbolygókat, tegnap este jelentette, hogy a Vostok-3 lassította röptét és ennek következtében a Vostok-4 egyre jobban közeledik hozzá.

A kettős űrrepülés híre óriási lelkesedést váltott ki

Izrael részére befejeződött a Soblen-ügy

Az angol belügyminiszter visszavonta az El-Alnak adott összes rendelkezéseket — Golda Méir beszámolt a minisztertanácsnak az elrendezést megelőző diplomáciai fejleményekről

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). — Golda Méir külügyminiszter beszámolt tegnap a minisztertanács ülésén a Soblen-ügy legutóbbi fejleményeiről, valamint azokról a diplomáciai ténykedésekről, amelyek ez ügyben a legutóbbi 48 órában Izrael és Anglia között lezajlottak és amelyeknek egyik szemléltető eredménye, hogy az angol belügyminiszter elalott az El-Alkal szembeni követeléseitől.

Az elmúlt pénteken megtartott rendkívüli minisztertanács után Ben Gurion miniszterelnök, Golda Méir külügyminiszter és Bár Jehudá közlekedésügyi miniszter foglalkoztak a Soblen-ügy öröről-órára mutató változataival. Hír szerint

a három miniszter szombat is találkozott, hogy a rendkívüli minisztertanács határozatait szelle-

mében még egy megbeszélést tartsanak. Jeruzsálemben valószínűnek tartják hogy az Izraelben miniszteriális síkon még tovább szükség lesz a Soblen ügygel foglalkozni. Az a három említett miniszter fogja az összkormány nevében végezni.

Ettől függetlenül folytatja a munkáját az a hattagú miniszteri bizottság, amelyet annakidején Soblen izraeli kutasításának vizsgáló bizottság alakított meg. A bizottság még nem fejezte be munkáját, de valószínű, hogy már a közeljövőben megteszi jelentését a minisztertanácsnak.

Izraeli hivatalos körökben megnyugvással fogadták az angol kormány elhatározását hogy kiutasítási végzést ad ki Soblen ellen, mert ez mentesíti Izraelt minden további kötelezettség alól. Ez a fordulat hosszú és nehéz tárgyalások eredménye volt és pénteken, amikor a kormány rendkívüli minisztertanácsra ült össze, a miniszterek már tudták, hogy

Izraelnek sikerült túljárnia a Soblen-ügy komplikációin.

Az Amerika, Anglia és Izrael között lefolyt diplomáciai tárgyalások (Folyt. a 7. oldalon)

IZRAEL KATONAI SZÜKSÉGLETEIRŐL TÁRGYALT A MINISZTERTANÁCS

Simon Peresz helyettes hadügyminiszter is részt vett az ülésen

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). — A minisztertanács tegnap délelőtti ülésén a katonai szükségleteiről tárgyalta a minisztertanács. Simon Peresz helyettes hadügyminiszter is részt vett az ülésen.

A tárgyalások szoros összefüggésben állnak az övezetben az elmúlt hetek folyamán beállott katonai jellegű fejleményekkel, vagyis az egyiptomi rakéták és azok Izraelrel kapcsolatos aspektusai.

A tegnapi minisztertanács ülésen jelen volt Simon Peresz hadügyi alminiszter is.

A fontleértékelés első félévi mérlege

A pénzügyminisztérium vezetői kielégítőnek tartják az új gazdasági program eddigi eredményeit

A pénzügyminisztérium főtitkárjának sajtófogadásán ismertették a leértékelés, az új gazdasági program életbelépte óta eltelt félévi eredményeit. Az előadók: dr. Áron pénzügyi államtitkár, Dávid Kocháv, a gazdasági tervhatóság igazgatója és D. Golán helyettes valutafelügyelő, szerint bebizonyosodott, hogy az izraeli font új árfolyama a lehető legjobb. A leértékelés óta eltelt időszak fejleményei azt bizonyították, hogy a pénzügyminisztérium feltételezései az új gazdasági programmal kapcsolatban nagy általánosságban helyesek voltak és a gyakorlat igazolta azokat. Az államgazdaság az új árfolyammal új értékmérőt kapott anélkül, hogy az lassította volna a fejlesztés ütemét, vagy növelte volna a munkanélküliséget.

A leértékelés és az azzal kapcsolatos lépések nem csökkentették a nemzeti termelés gyors tempóját és az a folyó év első felében legalább tíz százalékkal múlta felül a tavalyi év hasonló időszakát. Főleg az ipari termelésben és az építkezésben mutatkozott emelkedés. A helyi piacokra kilenc százalékkal több mezőgazdasági termék került, mint tavaly hasonló időszakban. A nagy állja ellenére, nemcsak, hogy nem keletkezett munkanélkülis-

ség, hanem fokozódott a kereslet különböző munkakörökben.

Egyelőre nem lehet még pontosan megállapítani a leértékelés befolyását külkereskedelmi mérlegre, mert az importárúk legnagyobb részét még a leértékelés előtt rendeltek. Az azonban már kiderült, hogy az export a jelzett időszakban tíz százalékkal növekedett, az import csak két-tővel. A személyi kártérítésekkel az országba jutott összegek a leértékelés előtti havi átlagos nyolc millió dollárról 12 millió dollárra emelkedtek. A jövőtéli összegek mintegy fele valutában maradt letétben, másik felét pedig beváltották.

A pénzügyminisztérium szerint az áremelkedések mérsékeltek voltak; a mezőgazdasági termékek beszámitásával január és július között mindössze 2,2 főt, a mezőgazdasági termékek nélkül pedig ennek a kétszerese volt a drágulás. A tulajdonképpeni leértékelés következtében mintegy három pont volt a emelkedés, a további pontokat pedig a hús és a közlekedés drágulása okozta. Hivatalos becslés szerint a következő félévben még további négy-öt pontos áremelkedés várható.

A pénzügyminisztériumnak még nincsenek kezében adatok arra vonatkozólag,

hogy milyen mértékben befolyásolta az új gazdasági program a tőkebefektetéseket. Az ország valuta- és aranytartalmaként a jelzett időszakban 90 millió dollárral emelkedtek, míg az előző év hasonló időszakában az emelkedés csak 67 millió dollár volt.

Az újságírók kérdésére, hogy miért nem állapították meg az általános alapelveket a hazai iparcikkek védelmének megszüntetésére, a szövegíró azt mondta, hogy olyan világosan látható lehetőségek kínálkoznak a termelés racionalizálására, vagy a verseny céljait szolgáló importárúk engedélyezésére hogy nem szükséges a rendelkezésekkel megvárni az alapelvek megszövegezését. Azok az utasítások, amelyek azzal az ötven izraeli iparcikkkel kapcsolatosak, amelyeknek adminisztratív védelmet megszüntették, alapjául szolgálhatnak majd az általános jellegű utasítások megszövegezésére.

Áron Államtitkár végzettil azt mondta, hogy a jelek szerint a kincstár 90 millió fontos nyereséggel jut a az összegekből, amelyeket a leértékelés óta felszívott és nem adott ki. Ennek a többletnek egyrésze azokból a magasabb adóösszegekből ered, amelyek a pénzügyi év első negyedében folytak be az államkincstárba.

UJ HADÜGYMINISZTER KINEVEZÉSÉVEL ELSIMULT A VALSÁG ARGENTINÁBAN

Buenos Aires, (Reuter, IFF, UPI). — Az argentinai polgárháború fenyegető veszélye elhárult tegnap, amikor kora hajnalig tartó tárgyalások után, megegyezés jött létre a katonai lázadás vezetője, Frederico Toranzo Montero tábornok és José Maria Guido elnök között. Az elnök új hadügyminisztert nevezett ki, a harmadikat négy napon belül, José Octavio Seravia nyugalmazott tábornok személyében, aki Montero hívei közé tartozik.

A lázadás eredetileg Juan Batista Loza tábornok hadügyminiszter ellen irányult, rokonszenveről ismeretes, rokonszenveről ismeretes, de elsöpörte utódját, Eduardo Seorans tábornokot is aki mindössze tizenegy óra

A MAI HOMERSEKLET

A meteorológiai intézet tegnap esti jelentése szerint a maximális hőmérséklet ma Jeruzsálemben 29. Tel-Avivban 31, Haifán 30. Beér-Séván 34, Tibériáson 37. Éjjelben 41 fok Celsius lesz.

hosszát volt hivatalban és szembe mert szállni Monteroval, akit a vezérkar jó része támogat.

A Buenos Aires körül összevont tízezer főnyi katonaság tegnap reggel eleget tett Guido elnök parancsának és visszavonult kaszányaiba. Toranzo Montero tábornok kijelentette, hogy a „a válság elmúlt”.

Hazajött a Gádná repülőalkulátának 13 tagú küldöttsége

Tegnap jött haza a Gádná repülőalkulátának 13 tagú küldöttsége, amely kisebb csoportokra tagozódva, a katonai előkészítők nemzetközi csereakciója keretében az amerikai, kanadai, hollandiai, franciaországi és törökországi légi-erők vendége volt.

Az Egyesült Államokba küldött csoportot kihallgatáson fogadta Kennedy elnök is. Az izraeli küldöttség három hétig tartózkodott az Egyesült Államokban, főleg az ottani légi-erő nebraskai bázisán.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy

BRISKER VILMA (Temesvár)
 Dr. Jechezkél Brisker özvegye, örökre itthagott bennünket.
 Temetése ma, augusztus 13-án hétfőn délután 3 órakor az Ichilov-kórházból lesz.
 A GYASZOLO CSALÁD

Legmélyebb együttérzésünket fejezzük ki chávérunk,
GRÜNFELD ADALBERT 71
 gyászoló családjának.
 MOSAV KIDRON váádja és chávérjai

HIREK

AS UJ KELET
ELŐFIZETESI DIJA
HAVONTA 5.80 FONT
Tel-Aviv, POB 831.
Fiókkladóhivatalok:

HAIFA:
Schapira 13. Tel. 2453.
JERUSALEM:
Javec-u. 7. Tel. 26046.

Hatszázötven új lakás építését kezdik meg ma Beér-Séván. A sikunügyi minisztérium neveli igazgatója, Kálmán Porát mérnök tegnap bejelentette, hogy ma, hétfőn megkezdik 650 új lakás építését a beér-sévai Dálet-negyedben. A lakások 75 százaléka új olék részére épül, míg a többit a régi lakosok kapják a takarékosági sikun-akció és más sikunlehetőségek keretében.

Tettenérték a kávéházi betörést. A tel-avivi északi kerületi rendőrség járőrautója vasárnap hajnali két órakor tetten ért egy betörőt, aki az Olimpia kávéházat akarta kifosztani. A rendőrök, akik szokásos órjáratukat végzik, gyanus mozgásra lettek figyelmesek a kávéház körül és amikor megközelítettek, észrevették, hogy az egyik ablaküveg be van törve. Azonnal behatoltak és sikerült elfogni a menekülni készülő betörőt, akinél 200 font készpénzt és modern betörőszerszámokat találtak. A betörőt, aki ötven éves, letartóztatták.

Játék

TNUVA HADRAN

Automata telefonközpont Nehorán. Ma délelőtt kezd meg működését a nehoral új automata telefonközpont, amely a áchisi övezet 9 települését szolgálja. Eddig ezek a települések az áskeloni telefonközponthoz tartoztak. Az új központ megnyitása jelentős mértékben megkönnyíti a telefonösszeköttetést ezeknek a településeknek a számára.

SZKONVÉGI KIARUSÍTÁS
FRIDÓ-nál, T.-A., Nachlat Ben-Jámán 46. - Fűdőruhák 9.90-10.1; DMO pullover, stb., órák ár-angolmányul.

Hat új tanterem a ram-le-luddi középiskolában. Rámie és Ludd közös középiskolájának hat új tanterem építése áll befejezés előtt. Zeév Bisztricki iskolaigazgató elmondotta, hogy a következő iskolaévben 600 növendéke lesz az iskolának. Az elmúlt két évben új sportpályát építettek az iskolához és modernizálták a fizikai és kémiailaboratóriumot. PENZESTARSAT KERES Ismert színház. Irásbéli ajánlatok: Tel-Aviv, POB 831. „Színház” jellegű.

Uj Kelet 1962 VIII 13

Külföldre utazott Dr. Jiszráel Goldstein. Dr. Jiszráel Goldstein, a Keren Hájjeszod és az Egyesült Gyűjtőakció elnöke, tegnap Dániába, Franciaországba, az Egyesült Államokba és Kanadába indult, hogy a gyűjtőakció érdekében tevékenykedjék. Dr. Goldstein előbb Koppenhágában a gyűjtőakciót nyitja meg, Párisban pedig az akció vezetőivel folytat tárgyalásokat. Hasznos megbeszéléseket folytatni az Egyesült Államokban és Kanadában, ahol részt vesz majd a Keren Hájjeszod által rendezett nagyarányú gyűléseken is.

Chug Jecój Hungária
Moádon Dáti Leumi
Jeruzsálem
Agrippas-u. 8. (Edem mozival szemben).

Holnap kedden este
7.30-kor
moádonunkban

Hárav dr. Frenkel Jenő
v. szegedi főorvos
„OROK TÉVEDÉSEK”
címmel tart előadást.

Bevezeti:
Hárav B. Z. Fischer
Mindenkit szívesen lát
a vezetőség.

Belefut a fürdőmedencébe. Halálos fürdőzés áldozata lett szombat este Achmed Ben Mochamed 16 éves beduin fiú, aki a Rechovot melletti Párdesz Levinsonban lévő medencébe ment fürödni. A fiú elmerült és csak a holttestét sikerült partrahozni, melyet az abukabiri bonctani intézetbe vittek.

Exodus-utca Haifán. Tudósítónk jelenti: Haifa városi tanácsa egyhangú határozattal utcát nevezett el a Sprinzak-negyedben az „Exodus 1947” hajóról, a mátiplok hőstetteinek megörökítésére.

Ötven ezer font tűzkár Géva kibucban. Tegnap tűz ütött ki a názareti körzetben lévő Géva kibuc két pajtájában, amely kétszáz tonna szénát pusztított el. A pajták mellett lévő más épületek is megrongálódtak. A tűzoltók a kibuc tagjainak a segítségével lokalizálták a tüzet, amelyet a rendkívül hőség okozott. A kár 50.000 font.

A pamutfonalak és áruk exportjáról fognak tárgyalni Amerikában. Tegnap háromtagú küldöttség repült az Egyesült Államokba, hogy tárgyaljon ottani fórumokkal izraeli gyapottfonalak és áruk további exportjáról. A küldöttség tagjai: A. Ezráchi, a kereskedelem és iparügyi minisztérium külkereskedelmi osztályának főnöke, B. Osztrov, a gyáriparosok szövetsége textiltisztályának vezetője és M. Silberschatz, a „Szió” fonóda igazgatója. Az amerikai kereskedelemügyi minisztérium vezető személyiségeivel tervezett megbeszéléseken jelen lesz Michael Cur, kereskedelemügyi államtitkár is, aki jelenleg Délamerikában tartózkodik, valamint G. Maron, Izrael gazdasági attaséja.

Amerika 1500 tonna lisztet küldött az arab menekültek részére

1948 óta az Egyesült Államok 295 millió dollárral járult hozzá a menekültségéhez

Beirut (STA). A beirut-i kikötőbe 1500 tonnás liszt-rakomány érkezett Amerikából a palesztinai menekültek számára. Ez egy része Amerika szokásos évi adományának, amelyet az UNO palesztinai menekültség-egyezményének útján osztanak szét. A június hó 30-án lezárult pénzügyi évben Amerika 18.2 millió dollár készpénzzel, valamint 6.5 millió dollár értékű terményfelesleggel és más áruval járult hozzá a menekültségéhez. Az Egyesült Államok adománya a palesztinai menekültek számára 1948 óta 295

Berkovics Lézi

besztercei születésű, volt Budapest-kolozsvári tanítót

keresi
SOBEL ROBERT, Sydney megbízásából Tihanyin, (Caracas), Beitar 5/a, Haifa

Apja szemelattára fulladt a vízbe. Jicchák Eszkapo 11 éves rámei kisfiú, aki vasárnap apjával, a 41 éves Herzl Eszkapoval a Bét Seán melletti Szachne medencében fürdött, apja szemelattára vízbe fulladt. A kisfiút partra hozták, de az orvos már csak a beállott halált állapíthatta meg.

Modern varrógépeket - külföldi gyártmány, zárt szekrény - kényelmes részletfizetésre - Árúsít: Bergmann, T.-A., Ben Jehuda 10. Nyitva 8-2-ig.

Tatarozzák a Balfour-utcai Hadassza kórházat. Tel-avivi tudósítónk jelenti. Tel-Aviv városa 400 ezer fontot szavazott meg a Balfour utcában lévő régi Hadassza kórház tatarozására, további berendezések vásárlására és a szolgáltatások kibővítésére. Ebből az összegből újra vakolják az épületeket, a gyermekgyógyászatot új oxigén-szolgáltató berendezést állítanak be, két új röntgen-gépet és laboratórium berendezéseket vásárolnak, valamint több helyiségben légkondícionálókat is. Teljesen átrendezik a sebészetet, a belgyógyászatot és két gyermekosztályt.

KIADÓ KETSZÓBA - Isztkomfortos lakás kuleszobrá. - Tel-Aviv, Hárav-utca 3., III. emelet. Zveigenhaft Nátan. (18-30 óra között.)

Az asszony bosszúja

Egy ötgyermekes áskeloni családjanya csütörtökön a nagy melegtől rosszul lett és felkérte férjét, hogy hívjon orvost. A férj nem találta súlyosnak az esetet, hogy orvost hívjon, mire az asszony elment otthonról és csak tegnap délután tért haza, miután a férje és a család kétségbeesetten kereste. Az asszony azt mondta, hogy rokonainál tartózkodott és így „büntette meg” a férjét, aki nem volt elég szorgalmas.

Golyószilánk fúródott a lábába. Avrahám Ezer, 13 éves jeruzsálemi fiú szombat délután apjával és húgával Kirját Jovéban az aszbeszton-sikun környékén sétált, amikor hirtelen kisebb robbanás hangja hallatszott és a fiú a lábán megsebesült. Azonnal kórházba vitték, ahol megállapították, hogy golyószilánk került a fiú lábába. Apja és húga csak könnyebb karcokot szenvedtek. Valószínűleg tartják, hogy egy vagy több elhullott puskagolyó robbant fel egy közeli bozótnak, amely a hőségtől kigyulladt.

Indiai olék színelőadás Beér-Séván. A beér-sévai Bét Jácvi kultúrházban szombat este tartották az indiai olék drámai körének bemutatkozó előadását. Színre került „A királynő szíve” című háromfelvonásos dráma. A rendkívül hőség ellenére, mintegy 400 főnyi közönség ült össze, amely lelkesen ünnepelte a szereplőket. Ez a drámai kör a város szociális osztályának támogatásával működik, amely segíti, hogy az olék saját nyelvükön ad-hassanak elő, illetve hallgassanak végig színművet.

Véres családi háború egy gálili arab nemezség két ága között. Véres verekezés tört ki szombatn Kabul gálili arab faluban egy nemezség két ága között, amely hosszú idő óta viszálykodik egymással. A verekezésben 12 férfi és nő vett részt, akiknek fele megsebesült és a néhány állami kórházba szállították őket. Ötöt elsősegély után hazaengedtek, a hatodik, egy asszony, még további orvosi kezelésre szorul. A verekezés még jobban elmélyítette a szakadékot a felek között, amely más amúgyis elég súlyos volt, miután rövid idővel ezelőtt egy idősebb férfit meggyilkoltak a család vérekezés során.

Központi mosodát létesítettek Szderot és környéke részére. Sáár Hanegev központi tanács központi mosodát állított fel Szderot szomszédságában, amely a közeljövőben megkezdheti működését. A mosoda 700 négyzetméter területen fekszik, a legmodernebb mosó-, vasaló- és szárító-gépekkel van felszerelve és építési munkálatai 400 ezer fontba kerültek. A mosógép, amelyet elektronikus készülék hajt, 400 kiló szennyes befogadására alkalmas. A mosodában 20 munkás fog dolgozni és megszüntetik azt a 11 kisebb mosodát, amely eddig a környező kibucokban és más településeken működött.

Tűzálló gumiabroncs

London (UPI). A Dunlop vállalat a jövő hónapban Farnboroughban megnyitja angol repülőgépkészítői oszta-lyának gumiabroncsokat gyártó üzemét, amelyek 30 fok Celsius hőseget bírnak ki. Ez a hőpont elegendő arra, hogy megolvassza az olmot és felforralsza a híganyt. Az abroncsok a P-117 Hawker, a világ első merőlegesen fel- és le szálló harci gépe számára készültek. Az abroncsoknak azért kell ilyen hőseget kibírnok, mert amikor a gép egyhelyben lebeg, a sugárhajtású motorokból kiáramló forró gázok egyenesen az abroncsokat érik.

Tragikusvégű gyermek-játékok

Tragikusvégű játszadózás áldozata lett Avigail Smuél öt éves kislány, a jeruzsálemi korridorban lévő Meszilat Cion szövetkezeti faluban. A kislány péntek délután házuk mellett való játszadózás közben magára rántott egy 100 kilós betonlapot, amely úgyszólván teljesen agyonlapította. A kislányt súlyos sebesülésekkel vitték a jeruzsálemi Sääréj Cedek kórházba, de még útközben meghalt.

Ugyancsak játék közben sebesült meg egy 12 éves jeruzsálemi fiú is, aki egyik barátjával úgy játszott, hogy lakóházuk első emeleti erkélyéről egy köteleket engedtek le és a gyermekek egymásután „elmásztak”. Amikor Mizráchi felátott, a kötélt elszakadt és a gyermek a földre zuhant. A kisfiú a medencecsontján sebesült meg és súlyos, de nem életveszélyes állapotban szállították a Sääréj Cedek kórházba.

Haifán két ember halt meg a rendkívüli hőségtől

A mentők 11 esetben nyújtottak elsősegélyt az Eljáhú-barlangbeli zárandoklásnál és a tengerparton

Haifa (Az Uj Kelet tudósítójától). - Két ember halt meg tegnap a hőségtől Haifán és a Mágén Dávid Adom összesen 11 esetben nyújtott elsősegélyt. Legtöbben Eljáhú barlangjában ájultak el, ahová a száradó törzs hívei tömegesen zárandokoltak el év hónapjában és ahol a zsú-

fotság és hőség tüneteivel volt. A két áldozat a Rámábán kórházban halt meg és nyelüket tegnap a késő esti órákig nem sikerült megállapítani. Néhány napszúrás a tengerparton is előfordult, amelyet a munkanap ellenére óriási tömegekben lep tek el a haifaiek.

Mose Sárétnak és Sosáná Persitznek átnyújtották a diszpolgári oklevelet

Tubin kommunista városi tanácsos nem kapott szót ellenzéki állásfoglalásának megokolására

Telavivi tudósítónk jelenti: a városi tanács tegnap este adta át az oklevelet 42-ik és 43-ik diszpolgárának, Mose Sárét volt miniszterelnöknek, a Szoch-nét vezetőségi elnökének és Sosáná Persitz volt képviselőnek. A 69 éves Sosáná Persitz közel négy évtizedes munkásságáért, amelyet az Omanut könyvkiadóvállalat útján a kultúra, a héber nyelv és a közoktatás fejlesztése érdekében fejtett ki, kapta meg a kitüntetést, míg Mose Sárét, aki a telavivi Herzlia gimnázium első évfolyamának végzett növendéke, fél-évszázados társadalmi, pol-

tikai és kulturális tevékenységéért részesült a kitüntetésben.

A diszpolgári oklevél átnyújtási szertartás előtt kis incidens zajlott le, amikor is J. Tubin kommunista képviselő szót kért, hogy megindokolja, miért ellenzi, hogy Mose Sárétet diszpolgárrá válasszák. - Námír polgármester nem adta meg neki a felszólalás jogát.

Tel-Aviv legelső diszpolgára Albert Einstein volt, akit 1923-ban választottak meg, míg legutóbb Pablo Casals részesült tavaly ebben a kitüntetésben.

A jeruzsálemi Hámekásér autóbussz halálragázott egy városi tisztviselőt

A sofőr azzal védekezik, hogy nem láthatta az áldozatot - Súlyos gázolás Bét Dágon és Rison Lecion között

Halálos közlekedési szerencsétlenség áldozata lett tegnap délelőtt Jeruzsálem központjában Jozsef Szászson, a város szociális ügyosztályának 58 éves tisztviselője. A szerencsétlenül járt férfit lakása közelében a Jaffa utcai régi Bét Háám szomszédságában elgázolta az 1-es Hámekásér autóbussz, amelyet Meír Abutábul 37 éves sofőr vezetett. A sofőr, akit őri-megsebesült. A szerencsétlenség történetekor.

rekonstruálni a halálos gázolás körülményeit.

A Bét Dágon és Rison Lecion közötti uton tegnap reggel egy magánautó elütötte Abumaszar Ah 45 éves férfit, aki át akart menni az úttesten. A férfit életveszélyes állapotban vitték az Aszáf Hárofe kórházba.

Ellezer Regev, Láchis szövetkezeti falu 27 éves lakója szombaton a község bejáratánál felborult a törpemotoroskártyájával és súlyosan megsebesült. A Beilinson kórházba szállították, ahonnan közölték, hogy állapota nem életveszélyes.

NEPAL KÖZLEKEDÉSÜGYI MINISZTERE ELINDULT IZRAÉLBE

Katmandu (IFP). Nepál közlekedésügyi minisztere tegnap elindult Izraelbe, ahol a kormány vendége lesz. Lalit Csand miniszter ezután a nepáli delegáció élén részt vesz a nemzetközi repülésügyi szervezet konferenciáján, amely szeptember 8-ikán nyílik meg Rómában. Ugyancsak látogatást tervez Londonban és Párisban. Két év előtt Koirala akkori nepáli miniszterelnök járt látogatásban Izraelben és ekkor elvi megállapodás jött létre technikai segítség-

nyújtásról. Koiralát azonban röviddel hazatérte után a Mehandra királlyal kiborult konfliktus miatt letartóztatták és egy ideig jóformán csak formális kapcsolatok álltak fenn Izrael-ellen. Goida Meír külügyminiszter tavalyi távolkeleti utazásával kapcsolatban Ben Chorin burmai nagykövettünk Nepálban is járt és ennek nyomán ismét szorosabb érintkezés kezdődött, amelynek nyilvánvalóan egyik következménye Lalit Csand miniszter mostani látogatása.

A macska felborította a petróleumlámpát, hogy kilopja a lábasból a húst

Két esetben is tüzet okozott a szombati főzés és melegítés

Pénteken két izben okozott tüzet felborult petróleumlámpa. Az első eset reggel történt, Jehosua Kohen rámei Máábár Bét-ben lévő barakk-lakásában, ahol Kohenné lett fel a petróleumlámpára, amely az asztalra állt. Közben a konyhába került a macska, amely ki akarta húzni a húst a lábasból és azt a főzővel együtt felborította. A kiomlott petróleum meggyulladt és veszedelmes gyorsasággal terjedt. A lángok belekaptak az épület oldalába, amely leégett. A kikerített tűzoltóknak sikerült megátolni a lángok továbbterjedését. A kár kétezer font.

tóba. A kivonult tűzoltóknak a szomszédok segítségével sikerült a lángok továbbterjedését megakadályozni. A kár 400 font.

Jiszráel Rozen régei

gyártmányainak kiváló minőségéről ismerik úgy az izraeli, mint a külföldi piacokon. Törülköző- és fűdőruha-exportja meghódítja a világ fővárosait. Az izraeli háziasszony is szívesebben veszi a „Rozen” gyár készítményeit, mert különleges modelleket és ragyogó színeket kap, amelyek mosás nem okoz gondot és a főzésben nem fakulnak. A Jiszráel Rozen cég kétszázötven évvel ezelőtt kezdte meg a gyártást, ahol a szombati melegítésre szolgáló petróleummelegítő borult fel. A lángok belekaptak a konyhabútorokba és az

A SZ

Az izraél

Augustus...
dött világszerte...
heves akció...
tében a z...
emlékezik...
1952-ben...
írók és...
lálának...
járól. Ebből...
tegnap...
közé Izraél...
szövetség...
vezet, az...
szervezete...
szervezete...
szövetség...
Világkongr...
tagozatán...
nyilatkozat...
tus 12-ike...
ké bevéde...
nelem lapj...
jetülmában...
kultúra...
a napon, a...
a zsidó ir...
intellektue...
portját, c...
a szovjet...
elitjének...
lyamat a...
művelőinel...
vel és eld...
dótt.

NA

Professz...
ver, a Hé...
einöke, a...
alatt most...
jeruzsálem

világkongr...
Zsidó Vilá...
nöke is. I...
ben sokat...
földön, ah

Egy m...
- a világ...
Tartakove...
Yorkból...
zott. Pan...
határállom...
rikai rend...
szigorú út...
tartott.

Az útleve...
markánsar...
zette, aki...
lakover...
felől, maj...
levelét. A...
az utas ne

N...
Ez a ro...
„Fényező...
n. és min...
melleggond...
meg, hogy...
szab bank...
késégtelen...
Hábájit ut...
Háhipotéka...
amelynek...
sikun-tulaj...

A baj o...
a banknak...
na a nagy...
terem, az...
lyosók zse...
felekket...
pontosan...
dexhez val...
hogyan áll...

Az ostrom...
gőli 12-ig...
gyon keves...
laszt. Az...
dők azonn...

Ami az ASSZONYOKAT érdekli

Társadalmi élet az izraeli öregek körében

Írta: MIRJAM SIR

Dr. Nadja Stein mintegy tíz esztendő előtt, amidőn amerikai tanulmányútról visszatért, a ha Chusi hatfai polgármestertől azt a megbízást kapta, hogy a város lakosságával foglalkozva próbálja bevinni a tudatukba a polgári és közösségi felelősséget. A társadalomtudományokkal foglalkozó dr. Nadja Stein munkáját a haifai régi német település lakói között kezdte meg. Itt találkozott először az izraeli öregek életének tragikus problémáival.

Mint szociális munkás, már akkor rájött arra, hogy az öregek problémája nem annyira szociális, mint inkább társadalmi probléma. Biztosra vette, hogy az idős asszonyokat és férfiakat, a családjaik körében sokszor csak megtűrt, a környezettel állandóan szembeeskedő embereket tekintve néhány órára össze lehet hozni és valamilyen témával foglalkoztatni, ez számukra nagy könnyebbséget jelentene.

A KEZDET

Nadja Stein alkalmi klub összejövetelek megrendezését határozta el ezeknek az öregeknek a számára, hogy — mint ahogy ő mondotta, — életüknek valami tartalmat adjon.

Az első védettjei, akik meghívására az egyelőre ideiglenesen létesített „klubba” eljöttek, a legelcsétebbek közé tartoztak. A társadalmi élet rájuk az elején semmi vonzást nem gyakorolt. Ha megszólaltak, a szomorú multiról és jelentékről és a reménytelen jövőről beszéltek.

Az első „klub” az egyik iskola ebédlőtermében ültetve fel tanyáját. Az öregek uszonát is kaptak. A dolog lassan kialakult: akadt egy asszony, aki a többieket egyenként vendégül látta, volt egy másik, aki szépen kézimunkázott és erre a többieket is megtanította. Akadt közöttük egy költőnő is, aki a „moadon”-t és a heti összejövetelek formás kis költeményben énekelte meg. Nem sokkal később már kórust is szerveztek maguk között. „Ez akkor, — mondja Nadja Stein, — úgy éreztük, hogy a dolog mozgásba jött...”

A város kulturális osztályának vezetője esetenként apróbb összegeket is rendelkezésre bocsátott, az iskola, amelynek a falai között a „moadon” működött, különféle társasjátékokat bocsátott rendelkezésükre, előadókat hívtak meg számukra, nyilvános vitákat rendeztek az őket érdeklő kérdések felett és végül bevezették az öregek számára a születésnapj ünnepségeket.

A VALLALKOZÁS BŐVÜL

A dolog bővülni kezdett a „Panorama” kertjében megrendezett délutáni összejövetelekkel. Ott főleg azok vettek részt, akik este nem akartak hazuról eljönni, lakásuktól távolmaradni. Az öregek összejövetele iránt érdeklődést kezdett mutatni a Rotary klub és a Málbén is, amelyek nagyobb bizonyos költségvetési összegeket juttattak az öregek összejöveteleinek a dotálására. A város jóvoltából azután egy telek is előkerült, amelyre a Málbén pénzével szerény épüle-

tet emeltek és ugyancsak a Málbén hozzájárulásából egy madrichát is felvettek, aki az öregekkel attól kezdve állandó kontaktusban maradt. A tömegből lassan kiemelkedtek az érdekesebb, szereplni vágyó figurák. Az egyiknek az az ötlete támadt, hogy megkezdje alapítani az „Öregek faluját”. Egy idős asszony, akinek valamikor köcsönkönyvtára volt, lett a délutáni összejövetelek kulturális vezetője. Volt egy kedves öregasszony, aki kitűnő adomásokkal szórakoztatta az összejövetelek résztvevőit. Az összejövetelek olyan látogatottak és népszerűek voltak, hogy már keresztény asszonyok, a csoportbeliek barátnői is jelentkeztek az összejöveteleken való részvételre.

AZ „ÖRÖKIFJUSÁG” KLUBJA

Hogy mi vonzotta őket? Az összejövetelek képezték az összekötő kapcsot a nagyvilággal és ebben nem volt különbség közöttük, akár a primitívabb, akár az intelligensbb réteghez tartoztak. A közösségi élet vonzást gyakorolt rájuk és szívesen vettek részt az egyes megnyilvánulásokban is. Már ilyenek is akadtak; ázkárátat és ünnepi összejöveteleket rendeztek és mindig akadt közöttük valaki, aki kitűnő szónoknak bizonyult. Lassan kialakult a bohém elemek csoportja is, akik a klubnak ezt az elnevezést adták: „Az örök ifjúság klubja.”

Köhén asszony, aki valamikor Bécsben nagy jótehetségi konyhákat vezetett, ő jelenleg Haifán a lelke ezeknek az összejöveteleknek. Ő a hangadó és ő gondoskodik a meleg, házias hangulat megteremtéséről. Ez a 80 éves, még ma is elegánsan öltözködő bécsi asszony szellemében fiatal nő maradt.

A RÉSZTVEVŐK

A társaságban vannak nyugugalomba vonult hivatalnokok, van egy volt kikötő pénztárnok és vannak volt lengyelországi partizánok. Vannak közöttük olyanok, akiket az angol kormány, mint illegális alijázókat Mauritius szigetére száműzött. Érdekes, hogy még az egész öregek között is vannak olyanok, akik szeretnék és tudnának is még dolgozni. Nagy boldogságot jelentett számukra az a féleves kurzus, amikor az egyik résztvevőnek a vezetésével a mozaikművészet elemeivel ismerkedtek meg. Vannak közöttük

romániai eredetű. Több és Lengyelországból elszármazottak, de a legtöbbjük romániai eredetű. Tizenötven közülük már harmadik éve kitartóan tanulják a hébert Cipora Heller, egy szintén romániai eredetű tanárnő vezetésével. A tanárnő nagy megelégedéssel beszél tanítványairól. Van már több munkahelyük és van egy varrodájuk, amelyben javításokat vállalnak. A klubélet kibővült, vannak akik ott olvassák el az újságokat, könyveket és időnként barátságos rendeznek a különféle kézimunkákból és a műhelyek készítményeiből.

MŰHELYEK ÉS MOADONOK ORSZÁGSZERTÉ

A műhelyeket a Málbén vezeti és az idők folyamán a jó eredmények folytán összesen 26 ilyen moadont létesítettek ugyancsak a Málbén támogatásával az ország minden részében. Ilyen moadon van ma Tivonban, Nahárian, Párdesz Chanán, Kirjád Bialikban, Jeruzsálemben, Tel Avivban, ahol legutóbb a „Misan” szervezet létesített a Hivatadru nyugdíjasai számára egy mintaszervi klubot.

Haifán 1950-ben létesült az „Aranykor” klub, amelyben nemrég nagy fogadás volt az Amerikából Izraelbe kiránduló idősebb korosztálybeliek számára. A Kármel-hegyi Rothschild házában székelt Aranykor klubban mintegy 100—200 ember jön össze, mind olyan igényes ember, akik csak élvonalbeli előadókat hajlandók meghallgatni. Nemrég népes kirándulást rendeztek Ciprus szigetére. Egyik vezetőjükről, Daisy Dinnermann asszonyról azt mesélik, hogy mint gazdag bankárcsalád gyermeke, szülei nem akarták megengedni, hogy a színi pályára lépjen. Itt most bátyára kiélheti ilyenirányu hajlamait. Versek írt és felfoivas, előad és az általa írt színdarabokat az ő rendezése mellett adják elő. Egy Amerikából kapott a gyobb adománnyal külön önálló kultur vállalkozást akar létesíteni, természetesen mindezt az Aranykor tagjai számára.

Igy zajlik az élet a moadonokban. Az évekkal az előtti apró vállalkozás mind dig szélesebb hullámokat vet, mert az öregek számára egyre nagyobb kiélegetést nyújtó társadalmi érintkezés nyomán mind na gyobb és nagyobb tömegek jelentkeznek a moadonokban való felvételre.

Diabétikus ételek

Almaleves — zabpelyhlyel: Két evőkanál zabpelyhet (kornflur) másfél pohár vízzel elkavarva kis lángon öt percig főzni, amíg kissé megsűrűsödik, majd hozzáadunk félpohár kárpótló almalevet, cukorpótló tablettákkal, kis citromlével ízesítjük. Akár melegen, akár hidegen fogyasztható. Ezt a levest módosíthatjuk, amennyiben egy kis darab zellergyökeret gondosan meghámozva, puhára főzve, bele- reszeljük.

Paradisomleves: A zabpelyhet a fenti módon készíthetjük el, hozzá vegyítünk háromnegyed pohár friss paradicsomból préselt levet, egy kanál vagdalt petrezselyemzöldet. Cukorpótlóval, citromlével, ízesíteni.

Borjú, vagy növéndékhus papír-zacsokban: A húszleleteket egész gyenger megsózni, egész kevés olajjal a vajpapírt bekenjük, a húst abba csomagoljuk be gondosan (ízesítésül kis hagymát, egy cikk fokhagymát tegyünk közé), a végeket ragasztó-papírra zárjuk el. Az edényben egész vékony réteg olajat forrósítunk, berakjuk a csomagolt húst és minden oldalán három percig sütjük. Óvatosan kibontani, hogy a húsle ne vesszen kárba. A papírba csomagolt húst egy tűzálló edénybe is rakhatjuk, amelynek aljára kevés vizet öntünk és az egészet a sütőben 15 percig sütjük.

Velő kifőzve, tojással: Az alaposan megfűszertelt velőt gyenge ecetes és kissé sózott vízben kifőzni, óvatosan kiszedni és szeletelni. Olajat forrósítani és rövid időre olajban párolni. Közben egy tojást egy evőkanál joghurtal jól elkeverve, kissé megsózva a velőre önten. Salátával körítve tálalhatjuk.

Barányhús zöldbabal: 10 deka barányhús, egy hagyma, 15 deka zöldbab 15 deka krumpli. A húst darabokra vágjuk, a hagymát finomra metéljük, a zöldbabot hosszúra szeletelve, kaporral együtt, gyengén sós vízbe rakva, letakarva pároljuk. Ha a hús félleg megfőtt, a hámozott kockára vágott burgonyát adjuk hozzá és egészen puhára pároljuk.

Egyszerű sütemény: 4 tojássárgáját egy evőkanál forró vízben feloldott 4 db. cukorpótló tablettával elkeverni. A négy fehérje kemény habját, amelybe további 4 db. feloldott cukorpótló tablettát keverünk, az elkevert sárgához

rakni, egy citrom reszelt héjával és 4 evőkanál kárpótló sütőporral kevert liszttel gyengéden nozákaverni. A tojásformát kevés olajjal, kis liszttel behintjük és a masszát beöntve közepes tűz mellett kb. 25 percet sütni.

Gyümölcsös rizs (egy adag): 5 deka rizst háromnegyed pohár vízben puhára párolni, ha kissé kihűlt, kávéskanálnyi meleg vízben feloldott cukorpótló tablettákkal édesíteni és egy simára kavart tojássárgát hozzákeverni. Ha a rizs már úgyszólván teljesen hideg, az egy fehérjéből vert habot óvatosan hozzákavarni. Most párolt almával, később narancsmandarinnal (kockára vágva) vagy eperszemekkel tálalni.

Jó megjegyezni: egy cukorpótló-tabletta egy tetézett kávéskanál cukornak felel meg.

(Ráchel)

Kinek milyen rózsák illik?

Meg van ennek is az illemködexe:

A szerelmes férfi szíve választottjának bárszínű szirmu vörös rózsát nyújt át...

S a hölgy a férfinak? Természetesen halvány-sárgát...

A fiatal lánynak, menyasszonynak (nem csokor)? Rózsaszínű bimbókat...

Érettebb korú hölgynek? Narancssárga vagy sárgászöld rózsát.

A rózsák színe tehát az egyén jellemzője, kis lélektan vizsgálat. Kedélyes ötlelet lehet például vendéglátóskor minden vendég térke meile a jelleméhez illő szál rózsát rakni (itt nemcsak a szín, hanem a rózsafajta is figyelembe vendő). Még mutatósabb, az egy szálhoz illő keskeny vászka elhelyezve.

A KATONALÁNYOK csinosak akarnak lenni

— Ki képes megérteni a nőket? — sóhajtott Dina Werth ezredes, a hadsereg női alakulatainak parancsnoka. — A katonalányok évek óta panaszkodnak, hogy a katonablúz kővérit és elcsúfítja alakjukat, vagy pedig néhány fölösleges centimétert ad hozzá olyan helyekhez, amelyek a természet nagylelkűen és bőkezűen kezel. Ezt főleg a zsebe van és egy gomb díszíti.

De a katonalányok így sincsenek megelégedve. Ha csak egy zseb van, az elrontja a szimmetrikus natást és azt senkinek akarhatja, hogy a katonalányok oldalán kővéreknek és jobboldalon soványknak látszanak.

Ugy látszott már, hogy nem lehet másként kiélegetni a katonalányok igényeit, csak ha elegáns ruhát vezetnek be az egyenruha helyett.

A hadügyminiszter nem is tiltakozott ellene, de a hadsereg divattudósai ezúttal határozott nemet mondtak.

Katonalányok toalettköben? Ki hallott még ilyet?

Természetes szépségét
az arcnak a
PLACENTHORMA
a Dr. Lavergne, Páris, alapján készített placenta-hormon arckrém ad.
PLACENTHORMA
melyen behatol a pórusokba, tisztítja, finomabbá, bárszínűsíti, simává teszi a bőrt.
Kizárólag eredeti Placenthorma kérijen...
Terjesztő: LILIT.

A fagyalt-mérgezésről

Nem egy esetben fordul elő fagyaltmérgezés, különösen a vanília fagyalt fogyasztásakor. Ez ugyanis a legelterjedtebb fagyalt. A mérgezési esetek túlnyomó többségében megállapították, hogy azt a kacsatojással készített fagyalt okozza. A kacsatojás megfőzve, vagy kellő hőfokon (süteményeknél) megsütve teljesen ártalmatlan. De a nyers kacsatojás sárgája toxinképző baktériumokat tartalmaz, amelyek súlyos mérgezést okoznak. Ezért tilos a kacsatojást olyan készítményekhez felhasználni, amelyeket nem sütnék, vagy főznek. Fagyaltok, vagy krémek készítésénél sohase használjunk tehát kacsatojást.

Minden nap ünnepnap
ha
VITA
fagyaltot
eszem

VITA

WIZO-közlemények
BEEROTAHM: Kedden, aug. 14-én este 8 órakor rendezett gyűlést tartjuk.
DIJUR LAOLE: Kedden, aug. 14-én d.u. 5 órakor rendezett gyűlést a moadonban.
GIVAT-JESAIAHU: Szerdán, 15-én reggel 7 órakor kirándulás Készárjára és Natanjára.
Natanja: Hétfőn, 13-án este összerakoztatás Tel-Avivban indulás pontosan 7 órakor 3múltán 8-ig u. 1. sz. alól.
NAZAREP: Kedden, 14-én d.u. 6 órakor 210 Ujmag a HOB helyiségben 308/8 sz. alatt. Takarokat és érdeklődőket szeretettel várunk.
RAMAT-GAN: Hétfőn, 13-án este 8 órakor fagyaltest Grossmann Rózi Rásl u. 4 sz. alatti lakásán. Tagjainkat szeretettel várjuk.
TEL-AVIV: Csütörtökön 13-án d.u. 5 órakor találkoznak a Gánati Jám Kávéházban.

A Bé...
Jön a...
gatják Bé...
kik szerdán...
ban éppen...
pontjában...
muk van...
taxit, ame...
felhő hag...
— csikoro...
sebb, kope...
amelynek...
lönböző ir...
kelnek.
Kissé th...
lat érezhe...
poros kisv...
dán deled...
cia istenn...
mesre az...
zsálemi jé...
tal a jó...
Szimcha...
Szimcha...
afrikai es...
zik, jól is...
zsek nyelv...
zel tizezer...
ban eleng...
egy közö...
funkción...
„LIKVIDA...
Szimcha...
szinte szé...
„likvidálj...
ket. Látog...
val allig...
pert „tárg...
ami még...
mennyek k...
méltó telj...
ellenére a...
mosolyog...
tárgyalóte...
méretei a...
középsé...
Látogat...
bírósgát...
sikunvalla...
tárgyalta...
kők ellen...
házbérel...
sak és ne...
landóság...
kat kieg...
egy 40 f...
gyermek...
a szűk te...
32 fokban...
lembeyve...
ságeseppe...
az összes...
lokát. Ez...
volt kivét...
Testes...
emelvény...
országban...
beszél. Sz...
cia nyelv...
holja, a...
tanulta n...
vét.
— Nel...
zetben va...
az asszon...
dolgozik...
meg nem...
— nines...
jobb volt...
— Mul...
fizetett s...
— érdekl...
— Beti...
— Nen...
Itélet: b...
bért havi...
telken k...
A „GYE...
Idősebb...
lyen hajl...
Vényre...
— Átá...
— Iges...
„doktor...
— Az...
érti?
— Iges...
Az alp...
teg. 60 é...
kaképte...
zetnie. I...
öttagu cs...
szik.
— Gye...
én, bíró...
— Ha...
lajlák a...
— A...
bíró ur...
Az itél...
ge” emb...
A BN...
KÖZI...
A Bné...
szerepelt...
„Panorám...
mann 1.)...
Kártyapart...
tus 13-ra. d...
Házasszony...
Kla Margit.

Az igazság Bét-Semesbe látogat

Írta: Ben Saul (Kardos) Jozsef

Jön a bíró ur — mondó-sát záros határidőn belül rendezze.

gatják Bét Semes lakói, akik szerdán a reggeli órákban éppen a városka központjában vannak és alkalponként látni a sötétkék taxit, amely — nagy porfelhőt hagyva maga után — csikorogva fékez egy ki-sebb, kopottas épület előtt, amelynek két emeletén különböző irodahelyiségek székelnek.

Kissé tinnepélyes hangulat érezhető az unalmas, poros kisváros utcáin szerdán délelőtt, amikor Justícia istennő látogat Bét Semesre az éppen soros jeruzsálemi járásbíró — ezután a jóhormu Aháron Szimcha bíró — képében. Szimcha bíró, aki észak-afrikai családból származik, jól ismeri a keleti törzsek nyelveit — ami a közzel tizezer lakosú olévárosban elengedhetetlen dolog egy közönséggel beszélő funkcionárius számára.

„LIKVIDÁCIÓ”
Szimcha bíró és kollégái szinte szédülétes tempóban „likvidálják” a peres ügyeket. Látogatásom alkalmával alig egy óra alatt 35 pert „tárgyal le” a bíró, ami még az adott körülmenyek között is dicséretre méltó teljesítmény. Ennek ellenére a felek elégedetlen, mosolyogva hagyják el a tárgyalótermet, amelynek méretét alig nagyobbak egy közepes lakoskóbanál...

Látogatásunk napján a bíróság éppen az „Amidár” sikmavállalat követeléseit tárgyalta azok ellen a lakók ellen, akik többhavi házbérel maradtak adóssá és nem mutatnak hajlandóságot, hogy adósságukat kiegyenlítsék. Mintegy 40 férfi, asszony és gyermek zsúfolódott össze a szűk teremben, ami — a 32 fokos hőmérséklet is figyelembevéve — kövér izadtságospekkel árasztotta el az összes jelenlevők homlokát. Ez alól a bíró sem volt kivétel...

Testes asszonyosság lép az emelvényre. Öt éve van az országban, de héberül nem beszél. Szimcha bíró a francia nyelvre tér át és korholja, amiért még nem tanulta meg az államnyelvet.

— Nehéz szociális helyzetben vagyunk — mondja az asszony — a férjem alig dolgozik, a szociális hivatal meg nem segít. Pénzünk — nincs. Chucláárecben jobb volt.

— Mula Chassán talán fizetett szociális segélyt? — érdeklődik a bíró.

— Betűk.

— Nem hiszem.

Ítélet: az elmaradt lakbért havi 5 fontos részletben ki kell fizetni.

A „GYENGE” EMBER

Idősebb perzsa olé. Mélyen hajlongva lép az emelvényre.

— Átá jodéá ivrit? — Igen bíró ur, de a „doktornyelvet” nem értem.

— Az „imádságnyelvet” érti? — Igen.

Az alperes gyenge és beteg. 60 éves feletti és munkaképtelen. Nincs miből fizetnie. Két hónap múlva öttagú családja 6-ra növekszik.

— Gyenge ember vagyok én, bíró ur kérem.

— Ha nem fizet, lefoglalják a rádióját.

— A rádióm is gyenge, bíró ur...

Az ítélet kötelezi a „gyenge” embert, hogy tartozá-

A BÉNE HERZI KÖZLEMÉNYE!

A Béne Herzi ezúton hívja meg szeretettel barátait a „Panoráma” kévéházban (Frischmann 1.) tartandó szokásos heti kártyapartijára, hétfőre, augusztus 13-ra, d. u. 1/6 órai kezdettel. Hízlásszónok: Lustig Helén és Kisla Margit.

Lehullott egy csillag Marilyn Monroe tragédiája

Írta: Pásztor Béla

Alkik ismerik azt a hazug, hamis, könyörtelen és kegyetlen légment, ami a hollywoodi „álmváros” bármelyik nagy filmvállalatánál idegtépő, érdekeket szorokon taposva terjeng, azok talán nem is csodálkoznak egy ilyen tündöklő karrier ilyen drámai befejezésén. Nincs pardon senkinek, ha a kassza úgy parancsolja. Nem akarok életrajzot írni M. M.-ről. Még csak rengeteg nagyszerű filmjét se sorolom fel. A földgömb minden pontján játszották, ismerték, szerették. Márciusban még a hollywoodi Filmkritikusok testülete a világ legkedveltebb filmszínésznője címmel tüntette ki.

Fel kell vázolnom azt az atmoszférát, amely a mérgepozarat a kezébe adta az idegeivel amúgyis rossz lábon álló Marilynnek. Ne is próbálja senki normális, polgári mértékkel mérni azoknak az embereknek az életét, akik a sokszervatos lámpák kintz fényében, fel-fúj, hosszannó propagandá hazug tüzeiben játszanak, rendeznek, produkálnak. És görcsösen, izzadva, reszkette számolnak, számolnak. És kockáztatnak, karriert, rengeteg pénzt és — ime: életet.

Hollywood forrong

Nincs bár, „speakeasy”, eszpresszó, vagy magánvilla Hollywoodban, ahol két hónapja másról beszéltek volna, mint arról, hogy a 20th Century Fox gyár Marilyn Monroe azonnali hatállyal elbocsátotta és a „Something's got to give” című film felvételeit leállította, majd végleg beismertette. Vajon ez az elbocsátás a 36 éves színésznő karrierjének befejezését jelentette? — kérdezték mindenki. Mikor (az egyébként magyar-zsidó származású) Georg Cukor a Fox vállalatot megbízást kapott, hogy egy órási összegért Marilyn Monroe és Dean Martin főszereplésével készítsen el a „Something's got to give” című vígjátékot, külön kikötötték, hogy a filmet 28 forgatási nap alatt és a költségvetés szigorú betartása mellett rendezze. A Fox gyár mértékadó urai ugyanis szomorú tapasztalatok keserűségét nyelik vagy két éve Elizabeth Taylor és a korszakos botrányokban vergődő Cleopatra filmmel kapcsolatban. Nem tük, hogy a Fox filmgyár nehézségekre került. Nincs olyan vállalat a világon, amely olyan gigantikus összegeket csak úgy könnyen elő tudjon eremteni mint amit Liz Taylor többszöri megbetegedése és szeszélyei szükségessé tettek. Azt

mondja a szakma, hogy 30 millió dollárba került a Cleopatra. (Te jó ég: 90 millió izraeli font!) Holott 10 millió alatt volt „kalkulálva”.

Üres a kassza, nem ad a bank...

Mindenki úgy tudja, hogy a Fox pénztára kimerült, a bankok, amelyek finanszírozzák, nem hajlandók tovább önteni a pénzt a feneketlen hordóba. Ha a film el is készül, csak a premier után — 1963 januárjában, februárjában kezd „bejárt színi” a befektetést. Amíg a nyereség jön (ha egyáltalán lesz), abba beletelik két-három év is. A bankok idegessége indokoltnak látszik. A Fox részvényei tavaly 50 dollárról 40-re estek, január óta meg éppen 20 dollárra. A vállalat elnöke Spyros Skouras kényszerült állásáról lemondani. Mi köze van mindennek Marilyn Monroe sorsához?

Henry Weinstein, a film producere így indokolta egy hat héttel ezelőtt Berlinben tartott sajtókonferencián az elbocsátást: „Már jóval a film forgatása előtt mindent megtettünk, hogy szeszélyeit kioldítsuk: az általa kívánt partnereket szerződtettük, a forgatókönyvet, mert M. M. szerint nem volt elég „sexy”. Többször átírtuk. De magartatása számunkra elviselhetetlenné vált. Megtettük, ami már halaszt hatatlan volt.” (Kiváncsi vagyok, mit mondana most Weinstein úr, a dráma ilyen rapid leforgása után.)

Mik voltak a pozitív tények, amelyek a Foxot nagyfizetésű sztárjakkal szemben törésre vezették?

— Mindjárt az első felvételi napon beteget jelentett, de ez nem gátolta abban, hogy másnap New-Yorkba repüljön résztvenni a Madison Square Gardenben Kennedy elnök születésnapjára ünnepségnek (május 29.), ahol 26 ezer ember előtt villogott húszszázpazar toaletkjében. Aztán a közben híressé lett furdójelenetnek leforgatása után újból beteg lett. Héves fülfájásról panaszkodott, — mégis este megjelent egy nagy baseballmeccsen, amelynek a vendégnője volt. A továbbiakban csak akkor jött a stúdióba, amikor szeszélye engedte, akkor is inkább rossz hangulatával, mint jó színészi teljesítménnyel tündökölt. A Fox felelős urainak elpatlant a türeme: kitiltották! Monroe a műterméből, szerepét másnak osztották át, s úgy nyilatkoztak, hogy szükség esetén a már megkezdett filmet két millió dolláros kár ellenére — eldobják.

A barátok közbelépnek

Mialatt a filmgyár óvatosságból, pótlásul a fiatal Lee Remicknek adta a szerepet és ügyvédje útján egymillió kártérítési perindított Marilyn ellen, az ő pártját fogó barátok se voltak télenek. Közismert az a „Rat-Pack” (patkánytarka) gúnyos néven emlegetett művészcsoport, melynek Frank Sinatra, Dean Martin, Sammy Davis jr., Peter Lawford mellett Marilyn is tagja volt. Ezek a barátok ügyvédjüként, Mickey Rukinnál éjjeli ilést tartottak, amely után Dean Martin, Marilyn partnere a filmben kijelentette: „Marilyn Monroe nélkül egy napot se forgatok tovább.” Hogy ez használt-e az ügynek — kétséges. Mindenesetre a Fox elkeresztetnek látta az időt, más, nagy válságokkal egyetértve, hogy „az istállójukban makrancos lakvat megsejldítsék”, a

filmet végleg leállították, a harc megkezdődött.

Ugyanaznap Miss Patricia Newcomb Marilyn Monroe újságíró barátnője, a Monitor Picture magazinban védő cikket írt: „A Fox azt veti szemére, hogy 35 forgatási nap közül csak 12-szer jelent meg. Ez igaz, de miért nem akarják megérteni, hogy Marilyn csakugyan beteg volt, mindenestre a nehéz felvételi munkára alkalmatlan. A gyár érdekében is. Hogy az elnök születésnapjára oda-utazik, azt tudták a gyár emberei. És azt is tudták, hogy a nagy jótékonyági estét nem hagyhatja cserben. Azt mondja a Fox, hogy lassan dolgozott. Tudom jól, hogy Monroe tökéletes teljesítményre törekedett. Ő nemcsak a legszebb sztár, hanem a legjobb színésznő akart lenni. Czukor György, aki már csinált vele filmet azt mondta: „Igen, Marilyn elragadó girl, mindig igyekszik tökéletességre, de félek, hogy ez a túlsózt törekvés mániává vált (possessed) nála.”

Liz Taylor példája

A főok azonban más volt az üldözésre. Marilyn Monroeról beszéltek és Taylorra gondoltak. A New York Times szerint Elizabeth Taylort vonszolták a vérpadra és a bárd Marilyn Monroe fejét szelte le. (Két hónappal ezelőtt volt ez.) Vagy egy másik lap szerint „Marilyn fizeti Liz helyett a ceccet.”

A Fox nehézségei közismertek, Marilyn esete az a csöpp volt, amely a túloa teit pohárból kicsordult. — Példát is akartak statuálni az összes elkapatott sztárokok ellen. Ki gondolhatta volna, hogy ilyen tragikus vége lesz.

Mi mehetett végbe Marilyn lelkében? Tudta, hogy utolsó két filmje nem volt kirobbanó siker. Félt az öregedéstől. Szegényke csak 36 éves volt, de ez már: a korosodás első állomása. Tudta, hogy a hollywoodi névtözsében veszélyes zónába jutott. Minden nap idegebben jelent meg a műteremben. A könyörtelen objektív előtt páni félelem fogta el. Néha úgy kellett bánni vele, mint egy rakoncátlan gyerekekkel. Anyjától örökölt idegbetegségről is süttognak a pletykás filmvilágvárosban. Biztos, hogy Arthur Millerrel való házasságának felbomlása és Yves Montanddal való regényének szétpattanása sem múlt el nyomtalanul fölötté. Legjobb barátja: Frank Sinatra januára tervezett vele együtt egy filmet. „Majd én megmutatom, hogy Marilynnel öröm és eredményes együtt dolgozni!”

A nagy dózisú altatót pontot tett a tervek után. A ragyogó csillag lehullott, sötétebb lett a filmégből.

A képrablók »gangja« átkelt a csatornán

Egymillió dolláros képlópás Londonban

A Scotland Yard csatlakozott azon európai rendőrségekhez, amelyek évek óta hiába török a fejüket azoknak a rejtélyes bűntényeknek amelyek eddig száz millió dollár kárt okoztak a műgyűjtőknek, képtáraknak, múzeumoknak, anélkül, hogy — a látszat szerint — bárkinek is a legcsekélyebb hasznát hajthaták volna.

Szakemberek becslése szerint százmillió dollárra rúg az elmúlt években elrabolt festmények és műtárgyak értéke. Emékeztessünk a legnevezetesebbekre (valamennyiről beszámoltunk annakidején az Uj Keletben): 1960 április elsején a Saint-Paul-de-Vence „Colombe d'Or” étteremből 20 nagyértékű képet loptak el.

1961 július 15-én 58 mesterművet a Saint-Tropez-i múzeumból.

1961 augusztus 12-én 8 Cézannet Aix-en-Provence-ben.

Ez természetesen csak töredéke az elrabolt műkinckeknek. Eddig a képtolvajok majdnem kizárólag Franciaországban ügyködtek. A múlt héten azonban az angol rendőrségnek tudomásul kellett venni: hogy a La Manche csatorna nem képezett akadályt útjukban.

Jack O'Hara képtára egyike a leghíresebbeknek Londonban. A galéria nagy nyári kiállítását készült megnyitni és 250 válogatott vendég abban a priviligiumban részesült hogy meg a megnyitás előtt megtekinthette a képeket.

Ez a kétszázötven előkelőség most az elsődleges gyanúsítottja annak a betörésnek, amely a diszbe mutatót követő éjszakán történt.

Másnap reggel a „akarikatón” huszonnégy üres keretet talált a falnak a maszt. Tizenegy más képet,

meretek, Marilyn esete az a csöpp volt, amely a túloa teit pohárból kicsordult. — Példát is akartak statuálni az összes elkapatott sztárokok ellen. Ki gondolhatta volna, hogy ilyen tragikus vége lesz.

Mi mehetett végbe Marilyn lelkében? Tudta, hogy utolsó két filmje nem volt kirobbanó siker. Félt az öregedéstől. Szegényke csak 36 éves volt, de ez már: a korosodás első állomása. Tudta, hogy a hollywoodi névtözsében veszélyes zónába jutott. Minden nap idegebben jelent meg a műteremben. A könyörtelen objektív előtt páni félelem fogta el. Néha úgy kellett bánni vele, mint egy rakoncátlan gyerekekkel. Anyjától örökölt idegbetegségről is süttognak a pletykás filmvilágvárosban. Biztos, hogy Arthur Millerrel való házasságának felbomlása és Yves Montanddal való regényének szétpattanása sem múlt el nyomtalanul fölötté. Legjobb barátja: Frank Sinatra januára tervezett vele együtt egy filmet. „Majd én megmutatom, hogy Marilynnel öröm és eredményes együtt dolgozni!”

A nagy dózisú altatót pontot tett a tervek után. A ragyogó csillag lehullott, sötétebb lett a filmégből.

A képrablók »gangja« átkelt a csatornán

Egymillió dolláros képlópás Londonban

A Scotland Yard csatlakozott azon európai rendőrségekhez, amelyek évek óta hiába török a fejüket azoknak a rejtélyes bűntényeknek amelyek eddig száz millió dollár kárt okoztak a műgyűjtőknek, képtáraknak, múzeumoknak, anélkül, hogy — a látszat szerint — bárkinek is a legcsekélyebb hasznát hajthaták volna.

Szakemberek becslése szerint százmillió dollárra rúg az elmúlt években elrabolt festmények és műtárgyak értéke. Emékeztessünk a legnevezetesebbekre (valamennyiről beszámoltunk annakidején az Uj Keletben): 1960 április elsején a Saint-Paul-de-Vence „Colombe d'Or” étteremből 20 nagyértékű képet loptak el.

1961 július 15-én 58 mesterművet a Saint-Tropez-i múzeumból.

1961 augusztus 12-én 8 Cézannet Aix-en-Provence-ben.

Ez természetesen csak töredéke az elrabolt műkinckeknek. Eddig a képtolvajok majdnem kizárólag Franciaországban ügyködtek. A múlt héten azonban az angol rendőrségnek tudomásul kellett venni: hogy a La Manche csatorna nem képezett akadályt útjukban.

Jack O'Hara képtára egyike a leghíresebbeknek Londonban. A galéria nagy nyári kiállítását készült megnyitni és 250 válogatott vendég abban a priviligiumban részesült hogy meg a megnyitás előtt megtekinthette a képeket.

Ez a kétszázötven előkelőség most az elsődleges gyanúsítottja annak a betörésnek, amely a diszbe mutatót követő éjszakán történt.

Másnap reggel a „akarikatón” huszonnégy üres keretet talált a falnak a maszt. Tizenegy más képet,

(láng) 1962 VIII 13 Uj Kelet 8

a legelterjedtebb cigarettá a maga osztályában!

HAT

KERÉK LAPOS

Dupla csomagolásban 37 ágorá

ISTENKERESŐK A KÁRPÁTOK ALATT

A CHASZIDIZMUS REGÉNYE IRTA: SCHÖN DEZSŐ

39.

A Timár-utcai imaház látogatói hűledezve hallgatták Hers Lájbjól a szokatlan beszédet. A meglepetés valósággal megbénította őket. Egyáltalán nem voltak hozzászokva a komoly beszédhez Hers Lájbjól. Különbösen sem hallották még azt, hogy valaki a vallási tételeket kritizálta volna. Hers Lájbjól mondott ugyan kétértelmű vicceket, kevés erőltetve volt bennük, amolyan gettó-csipősségek voltak, de ő tudták, hogy Hers Lájbjól mindez meg van engedve. Reb Zálmán Lájbjól, az öreg rabbi is szerette és nem bánta, ha az ő személyével kapcsolatban mond olyasmit, amiért más embert lebutított volna. Ki nem ismerte közülük Hers Lájbjól mulatságos eseteit reb Zálmán Lájbjól?

Tudtak arról az esetről, amikor Hers Lájbjól egy kutyával ment végig az utcán és szembe jött vele reb Zálmán Lájbjól. A rabbi megállt. „Mi az, Hers Lájbjól, gábéval kísérteted magad?” — kérdezte. Mire Hers Lájbjól, a kutyára mutatva, komoly tónusban adta válasza: „Nem, kérem, ez nem a gábe, ez a rebe...”

Ismerték azt a históriát, amikor Hers Lájbjól sikamlós viccel kacagattatta meg reb Zálmán Lájbjól. Chanuká volt, a rabbi beszemedrisét megtöltötték a hívek, a gyertyagyújtást nézték. Az egyik sarokban lányok álltak, akik szintén szemtanúi akartak lenni a gyertyagyújtásnak. Reb Zálmán Lájbjól a menóra előtt állva gyönyörködött az apró lángokban. Hers Lájbjól is eljött, hogy az ünnep alkalmával a rabbit felvidítsa. Miközben a hívek énekeltek, reb Zálmán Lájbjól megkérdezte Hers Lájbjól: „Mondd, kérlek, te nem szoktad a chanukai rigmusokat mondani?” „Ó, dehogyan nem, rebe — mondta Hers Lájbjól és a lányok felé fordulva recitálni kezdte a chanukai rigmust: „Hánáarájsz háluli kajdes hém” — és a sikamlós szójátékkal (néarájsz-náarájsz) a cádi-kot is megkacagattatta.

De nemcsak ezekről az esetekről tudtak a Timár-utcai imaház látogatói, hiszen Hers Lájbjól a zsidó utca legendás hőse volt és éleci közszájon forogtak. Tudták, hogy neki minden meg van engedve — mert ő nem beszél komolyan... Ő volt a zsidó utca cirkuszi bohóca, akinek mindent szabad — csak éppen komolyan nem szabad beszélnie...

A beszemedrisben Hers Lájbjól szavait nyomasztó esend követte. A csendet reb Pinchesz Bacher, az imaház gondnokja, a Chevrá Kádísá lelke és mozgatója törte meg.

— Mire célzol, Hers Lájbjól? — kérdezte azeliden reb Pinchesz.

— Arra célzol — tört ki Hers Lájbjól az elkeseredés —, hogy itt ti ágáltok és verekedtek, a magatok sem tudjátok, hogy miért. Szenvedtek és nélkülöztek olyan butaságokért, amelyeknek az értelmét nem tudjátok, mert nincs is értelme. Azon törtek a fejeteket, vajon ászzerolni fogják-e a rebincsikokat, ha bekövetkezik a szakadás, de gyermekeitek nevelésével nem törődtek. Nem igyekeztek azon, hogy tanuljanak, hogy megismerjék az ország nyelvét, hogy derék és becsületes iparosok és jó szellemi munkások váljanak belőlük. Arra van gondotok, hogy mit szabad megtenni és mit nem szabad megtenni, túlvilági osztályrészben reménykedtek, előre csámcsogtok azon, hogy milyen finom lesz a „leviuszen” húsa és a „sor-hábor” velőcsontja... Szertartásokat a „káporesz-szlogolás”, a „táslich-dobás” és súlyt helyeztek azokra a fűzfagalyacs-kákra, amelyekkel hajsáno-rábokor a beszemedris-lócákat veríték. Vagyonotok néhány kolera-ellenes luláv-gyűrű, néhány por és káma. Előkelőek vagytok, mert jomkipur előnapján lócára fektisztök, hogy a beszédin-sámesz szíjával rátok suhintson. Ez persze nem fáj, titokban élvezitek is, mert azt mondják: „Lám, mégis csak nagy chaszid ez a reb Lájzer, ha a „málkesz”-re is súlyt fektet...”

Rövid lélegzetvétel után így folytatta:

— Ennek a szokásnak pontosan annyi az értéke, mint annak a másik szokásnak, hogy eladjátok a ehómetet a mikve kazánfűtőjének és nyolc napon át ő rendelkezik a szigeti zsidók vagyona fölött... Egy életen át azon vitatkoztatok, hogy ez a csodarábbi nagyobb-e, vagy a másik és most azon törtek a fejeteket, hogy ha beáll a szakadás, vajon ászzerolják-e a rebincsikokat, vagy sem, vajon felaprítják-e őket a másvilágon, hogy hatalmas bogrács-üstökben gulyást főzzenek belőlük az ördögök számára, vagy pedig ott is az övek lesz az egész mizrách-fal, mint a „káhánisen beszemedris”-ben...

6 Új Kézet 1962 VIII 13

A szigeti talmud-tóra imaház látogatói, a jámbor, egyszerű zsidók, akiknek lelke tele volt mesékkel és csodatettekkel, akik látták az égő csipkebokrokat, a világító cherubokat és a titokzatos, nagyszakállú öreg szenteket — nos, ezek a kis szigeti zsidók az első pillanatban arra gondoltak, hogy Hers Lájbjól megbolondult.

Azután arra gondoltak, hogy Galiciában megromlott és „megkozmasodott a főztje”. Hogyan következik be az ilyesmi ebben a korban? — tették fel magukban a kérdést. Csodálkoztak azon, hogy azok a galíciai „apikojreszok” nem veszik észre, mennyi szépség és poézis rejlik a zsidó tradíciókban. Azután kezdték szegyélni a dolgot. Szörnyen restelltek, hogy az ő füllük ilyesmit hallott. Lesütötték a szemüket és szavuk ajkukra fagyott. Az öregek elhúzódtak és úgy kullogtak el a beszemedrisből, mint a megvert kutyák. A fiatalok tanácstalanul állottak Hers Lájbjól körül, nem tudták mitévők legyenek.

Reb Pinchesz Bacher törte meg újra a csendet. — Azt hiszem — mondta még mindig higgadtan —, hogy a lakodalmak mámorea még nem szállt ki a fejedből. Különbösen nem tételezném fel rólad, hogy vétkeznél. Talán elfelejtetted, Hers Lájbjól, mire tanítanak bölcsseink? „Minhig jiszruél tajru”, a zsidó szokás a Tan szentséges erejével bír.

Hers Lájbjól nekihevíült. Ha elindítja a mozgalmat, ne hagyja magát letörölni — ez volt a jelszó, amelyet bucsuzáskor a galíciai mászkilok lelkére kötöttek. Ugy törtek fel belőle a szavak, mint a háborgó kráter szájából a tüzes, megsemmisítő láva.

— Ti azt hiszitek, persze, — mondta magából kikelve — hogy én eretnkséget prédikálok. De éppen olyan eretnkség volt azt, amit Ábrahám ősatya csinált, amikor apja bálványait lerombolta. Az öreg Terách bizonyára dorgálta a fiát és így siránkozott: „Drága Ávrumele, ne tégy szerencsétlenné, mit akarsz ezekkel az új eszmékkel, nézd a város csak rólad beszél, azt mondják, hogy apikojresz vagy. Nem fogsz tudni egy rendes partit csinálni... Ki is adná hozzád a lányát? Drága Ávrumele, térj végre észhez és ne hozz szegyént édesapád ősz fejére!”

— Hogy mit szolt ehhez Ávrhám, azt ti nagyon jól tudjátok. Az Egyistenben való hite kristálytisza és világos volt, a tudta, hogy az eszme terjesztésénél nem szabad tekintettel lenni az öregekre és nem szabad tisztelni az apákat. Ő meggyőződött arról, hogy az egyik butaság nagyobb, mint a másik és hogy az öregek világa csupa meséből, álmokból, halottakból, varázslatokból, kvitlikből, kámeákból, dibukokból, ördögökből, csodatevésekből és sófárhangokból áll. Amikor döntenie kellett, inkább józan esztét, az Örökkévaló nemes ajándékát becsülte meg, mint az öregek tévhitét.

Mialatt Hers Lájbjól beszélt, a hallgatók lassan kimosolyogtak. Hers Lájbjól elragadta a lelkesedés és nem vette észre, hogy magára maradt. Amikor befejezte beszédét, körülnézett, szavainak szokásos hatását kereste, de csak két szempár bamba tekintetével találkozott. Két gyermek maradt mellette és ezek a gyermekek tudatlan kíváncsisággal hallgatták végig.

A hászkálá-fronton Hers Lájbjól rossz stratégiának bizonyult. A hatalmas, széles és átfogó programot, amelyetől sorsdöntő fordulatot várt, egy imádkozás utáni beszemedris-diskurzus szodoma-ágyába akarta kényszeríteni.

Pontosan az ellenkezőjét érte el.

Még látta, hogy egy öreg zsidó, aki az egész idő alatt zsoltárokat mormolt egy sarokban, ránézett és kiköpött.

A szigeti zsidók tréfacsinálója még egyszer körülnézett, aztán szomorúan haza ment.

★

Délután már az egész város tudta, hogy Hers Lájbjól márselik rossz útra tért és istenkáromló lett. A rabbi-féle bölcssekből még aznap délután egy bíróság-féle alakult, amely kihallgatott tanukat és igyekezett Hers Lájbjól beszédét rekonstruálni.

Hers Lájbjól másnap levelet írt Kolomeába Silberbusch doktor címére és erről a tanukihallgatásról a következőkben számolt be:

„Szigeten machlojke van, a sötétség tartja nagy nászát. Tegnap délután összeült a Szinhedrion vész-bírósága, hogy bizonyos kijelentéseim miatt ítéletet mondjon fölöttem. Különös megtiszteltetés ért, hogy vádlóim között a Jécer Hore, illetve a Sátán maga is helyet foglalt. (A Sátán nyilván a chaszid-párthoz

tartozik, különben miért settenkedne állandóan a cávikok körül...?) Engem nem idéztek be, csak a vád tanuit hallgatták ki. Azt olvasták a fejemre, hogy a Talmud-Tóra imaházban a vallás ellen lástottam. De nem is ez a lényeges, mert felsorolták ott összes bűneimet, amelyeket attól a naptól kezdve követtem el, hogy a világra jöttem.

Sok a bűnöm, töméntelen, szinte képtelenség megszámlálni azokat. Hogy mik a bűneim? Hát az egyik tanu szerint kijelentettem, hogy nem hiszem, miszerint a sófárból angyalok bujnak ki, mert tudniük találok a lyukat... Bűnül rójják fel nekem, hogy négy esztendeje nem voltam „táslecht dobní”, hogy tizenhat év óta nem mondom „táslecht dobní”, hogy tizenhat év óta nem mondom a sófár fuvás előtti „jehi-rucajnokat”, hogy a széderestéhez nem eszem „smire-máceszt” és hogy purimkor nem iszom magam tökrészegre, hogy előírás szerint ne tudjam mi a különbség „urir húmon és búrich mordche” között. (Ez utóbbi aljas rágalom, mert végeredményben miért tennék éppen a purimmal kivételt? Miért mondják rólam „á gánc júhr siker — pírem nichter?” Hogy az „urir húmon és búrich mordche” között mégis tudom a különbséget, az legfeljebb csak az én pechem...)

Hitközségünk derék elnökének a veje azt állította, hogy az év két kritikus éjszakáját, a svieszi és a hojsáno-ráboi éjszakákat átalaszom. Egy komolyabb tanu azt vallotta, hogy látta, amikor levágtam a körmöm, nem tettem oda két kis fadarabkát tanunak s amikor kérdőre vont, azt mondtam, hogy szeretném, ha visszaküldenének a másvilágról, hogy körömmaradékaimat szedjem össze. A hosszú bűnlajstromban felsorolták még, hogy szombat reggel a „szedre-máveroláznál” nem mondom „senájim mikru v'echod tágim”-ot, hanem kijelentettem, hogy aki átveszi a Szentírást egy jó kommentárral, az is eleget tett kötelességének. Valaki azt vallotta, biztos tudomása van róla, hogy ezidén nem „slúgoitam kápúreszt”, mert nem találtam kedvemre való hófehér színű fajkakast, más állatot pedig nem találtam elég méltónak arra, hogy összes bűneimet le rójja...

A vallomás elhangzása után a bíróság tagjai kijelentették, hogy ezt az esetet a fehér kakással nem hiszik el rólam, bizonyára csak hancegni akartam. Röviden: kisütötték rólam, hogy már majdnem zsidó sem vagyok. Meghozták az ítéletet, mely szerint „most már tudja meg mindenki, akinek szívében istenfélelem lakozik, hogy Hers Lájbjól, az eretnkek szemben mi a kötelessége. A gyertya és a sófár elmaradt...”

Ó, Spinoza és Acosta, hogy irigyellek benneteket: mennyivel figyelmesebbek voltak az amszterdami rabbinusok... Bezzeg titeket komolyabb szertartással intéztek el... Igen, a tárgyalások után a tanuk közül valaki már azt is tudta, hogy mi fog velem történni a tulvilágon. (Az illető bizonyára „hinerplet”-ben feküdt, álmokországban szenvedett, onnan tudja olyan jól a dolgokat. Szegény nagyanyám ugyanis azt szokta nekem mesélni, hogy aki „hinerplet”-ben fekszik, annak szabad bemenetele van az egekbe, az őrt álló angyalok nem zavarhatják, nem állhatják el az útját és amikor felébred a hinerpletből, mindenre emlékszik. Ez logikus is, különben honnan tudnánk, milyen nagy például a Pokol? Hány ajtaja van? Honnan tudnánk, miképpen viselkedik a Pokol sámesze delikvenseivel szemben? Honnan tudnánk olyan pontosan, hogy azokat az asszonyokat, akik kivágott ruhában járnak és ezáltal sok férfit bűnbe ejtenek, a mellükönél fogva akasztják fel és azokat az asszonyokat, akik saját haját viselnek, hajuknál fogva akasztják fel.)

Inkább az aggaszt, mi fog történni velem és családommal ezen a világon, ezek az emberek össze-fogtak ellenem. A hangulat nagyon ideges, már szinte bánom, hogy így kezdtem. Felbőszítettem a társaságot. Kár...”

A Timár utcai beszemedrisben lezajlott eset után az imaházakban cédulákat ragasztottak ki: a rabbi megtiltotta, hogy lakodalmak alkalmával Hers Lájbjól márselikot meghallgassák. Ilyen cédulákat, amelyek ott díszelgett a rabbi aláírása, a falusi zsidókhoz is küldözgettek.

Hers Lájbjól, az apikojresz, a defetista, a Teitelbaum-párt támadásainak célpontja lett.

A háborus orkeszterbe egy új hang sikított bele és Hers Lájbjól nyaka körül minden oldalról kezdtek fessíteni a hurkot.

(Folytatása kedden)

Spinoza
VALOGATO
HAPOEL P
Szombaton
tot lát el a
ret: a Hápo
vával, az u
Bajnokával
folyamán
mérközést
delután a v
gik delután
gyakorlásár
Hápoel Pet
komolyan v
és ezen a h
Et tréninge
AZ kétsége
étkosok jó t
fogtak kiál
la a hét r
képpen tak
kat kíván v
mel, mind
begyakorol
Itt emlit
Dagmi séri
Mándi és
mint a Mal
válogatott
a sérülést
idézte, saj
te ki az es
NEM
A DZSAKA
Az izráeli
ság többsz
lenére sem
a dzsakarta
ló részvéte
utazás nap
zel van, a
dul, jegyek
szorgalmas
egyéb nyor
újságokat
izráeli olim
hogy megt
sleges tenni
Az indo
sokat fogl
versennyel.
írja, hogy
11 nemzet
részt: Bur
nézia, Izrá
Malaya, Ta
Formosa, V
írja, hogy a
kétségtelen
izráeli egyi
ázsiai labda
nagy favor
megemlíti,
derugásban,
uszásban
vesz részt.
A KOS
VALOGAT
Tizenhat
fetet állít
vidon, akik
Giládba kö
nap végéig
maradnak.
kerültek be
keretbe: K
Bászát, Ko
biczik, Zei
mo, Volóla
Hoffmann,
Sáraf, Felt
tásban, ho
Lusztig és
repelnek a
Itt emlit
az ifju ko
tagu kerete
Szombaton
Rosinnal a
zetben tábo
★ A K
S P O
Budapest
verseny ke
uj rekordot
méteres sí
másodperce
csai 15,78
hármassugr
votzky 67,1
a kalapács
Bolotnyik
olimpiai baj
teren hat t
eet megjaví
lágrekordj
alatt futott
Brumel ugy
timért ug
Amerika
uszó - baj
méteres F
hatan usza
belül. A
Spenser 58
világrekord
Ugyanilyen
másodlknak
Smith is.

Sport

VALOGATOTT KERET — HAPOEL PETACH TIKVA

Szombaton nehéz feladatot lát el a válogatott keret: a Hápoel Petach Tikva-val, az utolsó négy év bajnokával játszik. A hét folyamán két gyakorló mérkőzést játszik és egy délután a védelem, egy más délután a támadás gyakorlására kerül sor. A Hápoel Petach Tikva igen komolyan veszi az ellenfelet és ezen a héten ugyancsak öt tréninget készül ellene. Az kétségtelen, hogy a játékosok jó testi kondícióban fognak kiállni. Mándi Gyulának a hét folyamán legfőbbképpen taktikai tuhávalakat kíván mind a védelemmel, mind a csatársorral begyakorolni.

Itt említjük meg, hogy Dagmi sérülése már javul. Mándi és Smilovics valamint a Makkabi Jaffa és a válogatott keret játékosai megfogadták. Jang aki a sérülést önkéntelenül előidézte, sajnálkozását fejezte ki az eset fölött.

NEM JÖNNEK A DZSAKARTAI JEGYEK

Az izraeli olimpiai bizottság többszöri sürgetése ellenére sem küldték még el a dzsakartai játékokra szóló részvételi jegyeket. Az utazás napja már igen közeledik, a csapat 20-án indul, jegyek helyett azonban szorgalmasan küldik az egyéb nyomtatványokat és újságokat. Ma összeül az izraeli olimpiai bizottság, hogy megtárgyalja a szükséges tennivalókat.

Az indonéziai újságok sokat foglalkoznak már a versennyel. A sportlap megírja, hogy a labdarúgásban 11 nemzet csapata vesz részt: Burma, India, Indonézia, Izrael, Japán, Korea, Malaya, Tailand, Szingapur, Formosa, Vietnam. Azt is írja, hogy a csapatok közül kétségtelenül legerősebb az izraeli együttes, amely az ázsiai labdarúgó bajnokság nagy favoritja. Az újság megemlíti, hogy Izrael labdarúgásban, atlétikában, úszásban és cellovésben vesz részt.

A KOSARLABDA VALOGATOTT KERET

Tizenhat tagból álló keretet állít össze George Davidson, akik pénteken Kfár Giládba költöztek és a hónap végéig ott táborban maradnak. A következők kerültek be már eddig a keretbe: Kohen Minze, Ben Bászát, Kohén, Cházán, Lubiczki, Zeiger, Guth, Chámo, Volóvárszki, Katz, Esed, Hoffmann, Kaminszki és Sáláf. Feltűnő az összeállításban, hogy Klein Rolf, Lusztig és Frisch nem szerepelnek a 14 között.

Itt említjük meg, hogy az ifjú kosárlabdások 24 tagú kerete pénteken és Szombaton Davidsonnal és Rosinnal a Wingate-intézetben táborozott.

A KÜLFÖLD SPORTJA

Budapesten, a bajnoki verseny keretében Csordás új rekordot állított fel 400 méteres síkfutásban. 46,7 másodperces idővel. Kalocsai 15,78 méterrel ugrott hármasmugrásban és Zsoltzky 67,18 méterre dobta a kalapácsot.

Bolotnyikov, a szovjet olimpiai bajnok 10.000 méteren hat tized másodperccel megjavította a saját világrekordját. 28:18,2 idő alatt futotta be a távot. Brumel ugyanakkor 223 centimétert ugrott magasba. Amerika nemzetközi úszó-bajnokságában 100 méteres pillangóúszásban hatan usztak egy percen belül. A győztes Natal Spenser 58,9 másodperces világrekordot uszott. Ugyanilyen időt uszott a másodiknak beérkező Fred Smith is.

„Szeptember 2-ikán csatatérre fog változni a Trafalgar-tér”

London lakossága elkéseredéssel fogadta a kormány döntését, hogy engedélyezte a fasiszta párt újabb gyűlését — Ujabb nemzetközi náci-konferenciát tartanak Angliában

London (STA). London lakossága, főleg a zsidó lakosság, nagy meglepetéssel és elkéseredéssel vette tudomásul, hogy a kormány megengedte az angol nemzet fasiszta pártjának, hogy szeptember hó 2-án a Trafalgar-téren gyűlést tartson. Nagy nyomást gyakorolnak a kormányra, hogy változtassa meg ezt a rendelkezést, de ha a nagygyűlést mégis megtartják, valóságos harcmezővé fog átalakulni a Trafalgar-tér, amely már nem egyszer látott hasonló összeütközéseket. A második világháború előtt történt, hogy sokezer felbőszült londoni szétverte Mosley és huligánjainak felvonulását az East End zsidónegyede felé.

Zsidó-körökben már elhangzott a javaslat, hogy a zsidó leszerelt katonák egyesülete és az ifjúsági szervezetek is kivonuljanak a Trafalgar-térre. Zsidó vezető körökben aggódnak, hogy nem hivatalos zsidó csoportok szervezkednek és felelőtlen cselekedetre ragadtathatják magukat.

Az angol Nemzeti Párt vezetője, Fontaine, gazdag ember és szélsőségesebb, mint Mosley. Azt állítja magáról, hogy nem olyan antiszemita, mint Collin Jordan, az angol náci párt vezére, de a zsidók nem

hisznek megnyugtató nyilatkozatainak és elhatározták, hogy véget vetnek gyűléseinek. Van még egy titokzatos figurája a náci mozgalomnak. George Bean, aki az úgynevezett Nemzeti Párt szervezője és propagandistája. A Daily Mail munkatársának kijelentette, hogy ő Anglia Gőbbelse, ő szervezte meg Mosley és Jordan zsidóellenes és négerellenes tüntetéseit már hosszú évek óta. Mindamellett Bean ellenzi Jordan szervezkedését és azt javasolja, hogy az összes jobboldali alakulatokat egyetlen nagy fajvédő pártba kell tömöríteni. Ebben a programjában a színesek elleni harc mellett benne lesz az antiszemitizmus is éspedig azzal az érvel, hogy csökkenteni kell a zsidók befolyását az angol iparra.

Henry Brooke belügyminiszter igen kényelmetlen helyzetben van, mert a törvény köti a kezét, holott London kilenc kerületének népes küldöttsége nyomatkosan azt követelte tőle, hogy találja meg a lehetőséget a náci és fasiszta ülések tartásának megakadályozására.

Közben Collin Jordan bejelentette, hogy augusztus 15. és 17. között újabb náci-konferenciát tartanak Angliában a világ külön-

böző részeira tevékenykedő náci szervezetek munkájának összeegyeztetésére.

A nagyhangú fasiszta nyilatkozatok értékét lényegesen alászállítja az a tény, hogy az angol Nemzeti Pártnak nincs 500 tagja, Jordan pártjának pedig még ötvennél is kevesebb van.

London, (Reuter). — Az angol nemzeti szocialista párt titkársága tegnap közölte, hogy Collin Jordan, a párt vezetőjét az Angliában legutóbb lefolyt nemzetközi náci kongresszuson a nemzeti szocialisták világ mozgalmának vezetőjévé választották. Az ő feladata lesz, hogy koordinálja huszonnégy fasiszta párt működését, főleg Európában, beleértve néhány Németországban működő földalatti náci csoportot is.

Jordan megválasztását megerősítette George Lincoln Rockwell amerikai náci vezető is, akit a múlt héten kiutasítottak Angliából. „Jordan a nemzetközi Führer és én mindenben engedelmességeknek fogok neki” — jelentette ki Rockwell.

Az angol mozgalom titkára cáfolta azokat a híreket, amelyek szerint Jordan és Rockwell között súlyos vetélkedés volt a fűherri címért. Tindall titkár, a náci virágos nyelvész, ezt „mocskos hazugságoknak” nevezte.

Radio

8: Má tava, 6.06: rövid hírek, 6.10: zenélő óra, 6.57: műsorismertetés, 7: hírek, 7.17: hangulmányok, 7.45: izraeli dalok, 8: rövid hírek, 11.16: népszerű hangverseny Boloidieu, Schubert, Mussorgsky, Faure műveiből, 12: asszonyrovat, 12.30: iryt dalok, 12.45: dél zene, 13.20: házi hírek, 13.30: hírek, 13.45: Hová megyünk ma este? 13.58: hírszerzésjelentés, 17.25: David Lein-Chen műsora: A hegedű története, 18.30: ifjúsági műsor, 18.55: mezgazdasági tanácsadás, 19: hírek, 19.20: filmismertetés, 19.50: hangulmányok, 20.50: Tűzészteretek, 21: hírek, 21.30: rádió hangjáték, 22.10: Alexander Moszkovskij (hegedű) és Fried Géza (szongora) hangversenye — Liszt: Szonáta; Fried Géza: Szonáta. — 23: hírek.

PARHUZAMOS MŰSOR

8-10-ig könnyűzene, 10: hírszerzésjelentés, 17: könnyűzene, reklámok, hírek, 18: hírszerzésjelentés, 18.02: a könnyűzenei műsor folytatása 19 óráig, 21.30: dalok, 21.15: könnyűzenei találkozóverseny, 22.45: szerenádok.

A HADSEREG MŰSORA

10-11-ig könnyűzene, 18.03: üdvözlő dallal, 19.15: könnyűzene, 19.30: katonalányok műsora, 20: népek zenéjéből, 20.45: zenei intermezzo, 21.15: Szimfonikus hangverseny.

A Hitachdut Oléj Hungaria közleményei

★ TEL-AVIV
A tel-avivi H.O.E. az „Argov-Tours”-al karöltve, 1962. szeptember 13-iki 8 napos

CIPRUSI KIRANDULÁSARA jelentkezők határidő: legkésőbb aug. 23-ikáig, a HOH titkárságánál. Tel-Aviv, Hajarkon 61. Ara: repülővel oda-vissza, teljes ellátással Jónavá szállodákban, helyi kirándulásokkal együtt, 285.- font. Utazás kollektív útlevelel.

A tel-avivi HOH szociális bizottságának elnöke, Haim József, minden vasárnap és hétfőn délután 10-12 óráig fogadja a tanácsért és útbaigazítáért a szoc. bizottsághoz fordulókat.

Jogi ügyekben (új ölék és tagok részére ingyenes) tanácsadásra — beutalás céljából — kérjük a tel-avivi HOH titkárságával (Hajarkon 61.) összeköttetésbe lépni.

KERELEM. A tel-avivi HOH (Hajarkon 61, tel. 55403) egy beteg család részére egy használatos villanyvasalót keres. — Aki fizetendő rendelkezik és azt nélkülözheti, kérjük közölte címét a titkársággal.

CHOLON

A choloni HOH augusztus 15-én, szerdán este 8 órakor az uszoda teraszán tartja baráti összejövetelét, melynek keretében

Dr. Csech Arnold a budapesti Orsz. Izraelita Tanítóképző Intézet volt igazgatója A LELKIELET TIPUSAI címen tartja értékes és érdekes előadását. Az előadás után a vezetőség és a választmány a szeptember elején az uszodában tartandó nyári mulatság rendezését tárgyalja meg. Mindenkit szeretettel várunk. — Beépődjé nmes.

Brit Ovidm Mizdaknim Bájlszraél

Idősebb Dolgozók Szövetsége
Központi iroda:
Tel-Aviv, Allenby-út 2.
Levél cím: T.-A. POB. 9043.
Telefon: 57301.

Munkát kaphatnak:

Agromonius; vegyszer; szertárgyak; kerttervezés; asztalos; cipész; lakatosüzemben segéd munkások; portás; pincér; főszakács; étteremben konyhai kisegítők; meiltartó varrónő; házfőnökök bentlakással; ozeretek, overlokókók.

Munkát keresnek:

Elektromérnök; furnér gyártásban elsőrangú szakember; műszaki rajzoló; könyvtáros; revizor; faasztályai; rádiótechnikus, német, magyar levelező; éjjeli és nappali őrök; raktárnokok; bébiszter; okleveles ápolónők; troda takarítónők.

HAIFA.

Iroda: Herzl-u. 26. — Tel. 2348.
Hívatalos órák d. e. 9-1 óráig.

Munkát kaphatnak:

Asztalossegéd; keresk. ügynökök; ártóság; nyomdai gépneszter; politturozó; fényképezők; bejáró és bentlakó háztartási segítők; fodrásznő; szeretet-házba bentlakó vezetőnő; eszpresszó kiszolgáló; bentlakó háztartásvezetőnő; női konfekció varrónők.

Munkát keresnek:

Vízvezeték-szerelő; bádgos; mechanikai cipő szakember; teherautó sofőr; árú kísérők és pénzbeszedők óvadékkal; etemmel szakács; bejáró nyelvtanár; takarítók; textil vegyszer és laboráns nő házaspár; háztartási kiszolgálók; eladó; bébiszterek.

NATANJA

Közveti kirendeltségünk Natanja, rech. Ráv Kút 13. sz. Bálti irodájában naponta délután 10-12 óráig áll készséggel a munkaadók és munkavállalók rendelkezésére. Kérjük azon tagokat, akik varró gépre feliratkoztak és próbaválatteket, jelentkezzenek az átvetelre.

Munkaadók: Segítsétek kényér-keresőket az idősebb dolgozókat!

Elrendeződött a Soblen-ügy

(Folytatás az 1. oldalról)
célai érintkezések során titkos megállapodás jött létre, amelyhez az is hozzátartozott, hogy az El Al 265-os számú London—New York-i repülését leállították.

A megállapodás, amely végre nyugvópontot juttatott Izraelben ezt a keszes erkölcsi és jogi problémát, a legmagasabb diplomáciai fórumokat is foglalkoztatta. ogyannyira, hogy a végző rendezés Harold Macmuan angol miniszterelnök és Dean Rusk amerikai külügyminiszter beavatkozására jött létre.

Izrael következetes és erélyes álláspontja, amely az új nyilatkozott meg, hogy megtagadta Soblen elszállítását az Egyesült Államokba, végülis meggyőzte az angolokat arról, hogy meg kell változtatniok magatartásukat és kiadták a kiutasítást végző dr. Soblen ellen.

Ehhez kellett az, hogy az El Al ne indítsa el a Londonon keresztül New Yorkba haladó gépet, ami aztán ürtügyi szolgált az angoloknak a kiutasítási végzés kiadásában. Az angol kormány hivatalos nyilatkozatában meg is említi, hogy nem áll módjában Soblent az El Al gépen továbbkiküldeni New Yorkba minthogy az izraeli repülővállalat fel függesztette ezt a járatát.

Az angol bevándorlási hatóságok tegnap már közölték is az El Al londoni igazgatóságával, hogy érvénytelenítik a Soblen elszállítására vonatkozó összes előző utasításait.

Ilyen körülmények között most már nem lesz semmi akadálya annak, hogy az El Al Ludd—London—New York-i vonalán újból meginduljanak a repülőgépek.

Szombaton az angolok számára világos volt, hogy az El Al addig nem fogja megengedni gépeinek Londonban való leszállását, amíg az ellene kiadott rendelkezések érvényben vannak. Ezt azonban a három ország közötti diplomáciai tárgyalások előzték meg. Az Egyesült Államok három

kompromisszumos javaslatot is tett, amelyek véleménye szerint London és Jeruzsálemet is kielégítheték volna, de

az angol kormány valamennyit elutasította anélkül, hogy megvárta volna az izraeli választ.

Politikai körökben ezt az al magyarázták, hogy a londoni kormány nem szívesen szerepelt volna Izraellel egy ilyen kompromisszumos javaslat végrehajtásában és ezért ónálló lépésre szánta rá magát, amelyben van valamelyes kifejezése a haragnak is Izraellel szemben.

Az angol hatóságok egyéb ként azt is közölték, hogy Soblen kiutasítása nem várható a legközelebbi napokban.

London, (UPI, Reuter). — Amikor a vasárnapi munka szünet után ma reggel ismét megnyitják a londoni felsőbírósg kapuit, dr. Robert Soblen védői már ott fognak várakozni, hogy be-

A KETTŐS TRAGÉDIA NYOMAN RENDET TEREMTENEK A HAIFAI VÁGÓHIDON

Aba Chusi polgármester ellenzi különleges bizottság felállítását a város háza személyzeti ügyeinek ellenőrzésére

Haifa (Az Új Kelet tudósítójától). A városi tanács tegnap esti ülésén Aba Chusi polgármester elutasította az ellenzék indítványát, amely egy különleges bizottság felállítását javasolta a város háza személyzeti ügyeinek ellenőrzésére. A polgármester kijelentette, hogy ellenzi a személyzeti ügyek „elpolitizálását” és továbbra is kintart a személyzet csökkentése és általános takarékoskodás elve mellett. Az irodamunka nagyszabású gépesítésével nincs létjogosultsága a tisztviselők túllórásának és megengedhetetlen, hogy egyes magasrangú tisztviselők saját túllórásámlájukat szignálják. Egyébként az ellenzék tiltakozása ellenére, Aba Chusi polgármester át helyezte a személyzeti osztály főnökét.

A vasárnapi vágóhídi tragédiával kapcsolatban a polgármester kijelentette,

nyujtsák sürgős kérvényüket a belügyminiszter által kiadott kiutasítási rendelet érvénytelenítésére.

A védők kijelentették, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel küzdeni fognak Brooke belügyminiszter kiutasítási végzése ellen

és mindenképp magának a felsőbírósnak a döntésére hivatkoznak, amely megerősítette a belügyminisztérium előző álláspontját, hogy dr. Soblen jogilag „nincs angol területen” „Ha nincs itt, akkor nem lehet kiutasítani” — mondja Kaufmann védőügyvéd.

Amennyiben a kiutasítást a felsőbírósg mégis jóváhagyja, egy amerikai repülővállalatnak fogják átadni dr. Soblent, a megegyezés alapján, amely minden jel szerint az amerikai külügyminisztérium közbenjárása lévén jött létre.

NOVITAE

tabletta, amelynek tartalma és hatása

200 gram

Royal Jelly-vel

egyenlő.

A NOVITAE

a legtöményebb

Royal Jelly,

amely dús

vitamin tartalma —

ezért

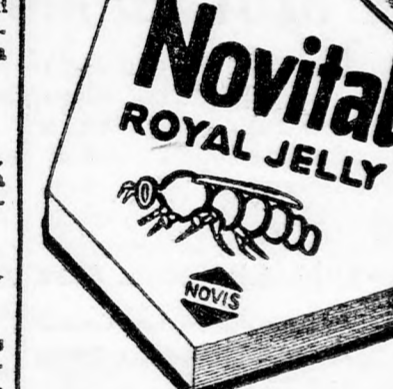
a leghatásosabb

az országban.

Ezért csak

NOVITAL-6

kérjen.

Kapható minden gyógyszerárban.

Gyártja: Novita Ltd., Kibuc Erem

Ügynökség: B. Stempler, Tel-Aviv, Lincoln-u. 14. — Tel. 61253.

Dr. Jacobsohn Adv.

HABIMA H

Tel-Aviv, aug. 14., kedd

APHRODITE SZIGETE

A kisteremben KEZDETBE

Cfát, augusztus 14., kedd két előadás: 7 és 9.15-kor GIGI

IZRAELI OPERA

Hétfő, aug. 13., este 8.30

PILLANGKISASSZONY

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA:

ELGADASOR KEZDETE: 4. 1.30 és 8.30 órákor

ALLENBY: LH Aber

ARMON DAVID: Lopott boldogság

BEN JERUDA: Az éjszaka városa, II.

CAPON: Porgy és Bess

CHEN: Taxi Tobrukba

GAT: Idegen kopog az ajtón

ESZTER: Mind beleszeretlek

HOD: Találkozás ISCHIABAN

MAXIM: A szép amerikai

MEGPAJOR: Részegés a fűben

MURABI: A megalkodott ház

asszony

ORION: Kutyákról és tolvajokról

OPHIR: Ursus háborúja

PEER: Fiatalok

PARIS: A pokolba és vissza

SDEROT: A battary tava

TEL-AVIV: Négy fű

TAMAR: Este és reggel kőnő

VARON: Az igazság 3 arca

ZAMIR: Furuba és nyú

Tel Aviv városa felemelte a vízdíjakat

A vízórás lakások napi egy agorával fognak többet fizetni — Az üzlethelyiségek vízdíját 100 százalékkal emelték

Tel-Aviv (Az Új Kelet tudósítójától). — A városi tanács tegnap esti ülésén a koalíciós pártok 20 szavazatával, a Chéru és a kommunisták négy szavazata ellenében, jóváhagyta a vízdíjak emelését. Az új emelés nem vonatkozik a lakosság 25 százaléka, mintegy 30.000 családra, akiknek házában nincs vízóra.

Az emelés következtében a telavivaiak 55 százaléka napi egy agorával fog többet fizetni a vízzel, amelynek ára a következő: az első tíz köbméter az eddigi 12 agorá helyett 15 agorá köbméterenként, a következő hat köbméter 30 agorá a jelenlegi 20 helyett, az ezen felül mennyiség köbméterenként 45 agorá. Ugyanakkor az egyhónapi minimális vízdíjat 1.20 fontról 50 agorára csökkentették.

A kertek öntözővíze és a mezőgazdasági célokra használt víz ára 15 agorá lesz az eddigi 8.5 agorá helyett.

Az üzlethelyiségek és irodák ezentúl 50 agorát fognak fizetni a víz köbméteréért az eddigi 25 agorá helyett. Az üzlethelyiségek minimális vízdíját az eddigi két fontról 50 agorára csökkentették. A műhelyek által fogyasztott víz 12 agoráról 15 agorára drágult, míg a közintézmények 50 agorát fognak fizetni az eddigi 12 agorá helyett. Az építkezésre használt víz ára 25 és 50 agorá lett az eddigi 12 és 25 agorá helyett.

A mábárárból új sikunklakásokba költözők az első évben évi 4.80 font vízdíjat

A polgármester közölte, hogy tárgyalásokat folytat M. Daján földművelésügyi miniszterrel, hogy emeljék fel a városnak kiutalt évi 39 millió köbméter vizet 45 millió köbméterre, mint amennyit a város ténylegesen igényel. Tel-Aviv városa egyébként az elmúlt öt évben évi 15 millió köbméterrel csökkentette a víz fogyasztást.

Bauer alpolgármester az emelés indoklásánál megemlítette, hogy a víz ára az utóbbi öt évben nem változott és a város ma köbméterenként 6.4 agorát fizet a Mekorot vállalatnak, amelytől szükségletének 70 százalékát szerzi be. A különböző vízártégyenlítősi alapokra való befizetés, az öntözőművek karbantartási díja és más kiadások figyelembevételével a városnak 21.5 agorába kerül egy köbméter víz.

M. Námir vitázó beszédében beismerte, hogy a város keres a vízen; ezt az összeget azonban szociális és fejlesztési célokra fordítja. Az emelés után még ma is Tel-Avivban legolcsóbb az ivóvíz.

Megnyílt a diaszpórabeli zsidó nevelés kongresszusa
Jeruzsálem, (Az Új Kelet tudósítójától). — Huszonnyolc ország mintegy 500 kiküldöttének jelenlétében nyílt meg tegnap este Jeruzsálemben a diaszpórabeli zsidó nevelés kérdéseiről szóló konferencia. Dr. Nachum Goldmann, a Zsidó Világkongresszus elnöke, Leibel Katz, a Ene Brit rend világközpontjának elnöke, Sir Barnett Janner angol alsóházi képviselő, az angliai zsidó hitközségek szervezeteinek elnöke s más felszólalók egyaránt arra mutatnak rá, hogy a zsidó

ifjúság a nyugati világban az asszimiláció veszélyének van nagymértékben kitéve és, hogy a zsidó nevelés lehet az a nagyfotosságú tényező amely ezt a folyamatot csökkentheti, vagy itt-ott akár meg is akadályozhatja.

A konferencia hat napig fog tartani, mely idő alatt a mintegy másfél millió főre tehető galutbeli zsidó ifjúság nevelési hálózatának kiépítéséről és zsidó nevelési módszerekről fognak tárgyalni.

VIGYAZAT! AZ „EL AL” ATHALAD!

(„COPYRIGHT BY MAARIV”)

Titkos fegyverszüneti megegyezés Kína és Formoza között?

Hír szerint Csang Kaj-Sek halála után Formoza a népi Kína autonóm része lesz

London (Reuter). — Az „Observer” című angol hetilap tegnap vezető cikkében azt a szenzációs hírt közli, hogy Csang Kaj-sek családja, amely Formozát uralja, titkos megegye-

dást kötött a pekingi kormány vezetőivel a sziget jövőjéről. A lap Hongkongból és Makaóból származó értesülésekre hivatkozva azt írja, hogy az egyezmény szerint Formoza a jövőben autonómiát kap, bár még legalább tíz évig Csang Kaj-seknek, vagy örökösének uralma alatt fog állni, ugyanakkor pedig a formozai szorosban fegyverszünetet tartanak fenn.

A lap singaporei tudósítója szerint a megegyezés hét évig tartó tárgyalások után jött létre és leszögezi, hogy amíg Csang Kaj-sek életben van, egyik fél sem kezd komoly támadásba a másik ellen. Ezután Formoza a nacionalisták uralma alatt fog állni, de formálisan Kínának olyan autonóm tartománya lesz, mint Tibet. Tíz, vagy húsz éven belül népszavazást rendeznek, amely el-

dönti, hogy önálló állam lesz-e Formoza, vagy pedig a népi Kína része. A megegyezés szerint, a kommunisták nem fogják támadni a nacionalisták kezében levő partmenti szigeteket és Quemoj szigetet, valamint a szárazfölddel szemben fekvő Amoy kikötőt demilitarizált szabad területté deklarálják.

Hong-Kong (Reuter). — A kínai ügyek szakértői Hong-Kongban nem hisznek az Observer jelentésének s nem látják semmi okot arra, hogy a mai helyzetben bármelyik fél hozzájáruljon ilyen megegyezéshez.

Szines amerikai televíziós műsort akarnak közvetíteni Európába

New-York (USSIS). Hat nemzetközi rádió- és televíziótársaság megkísérelti szines televíziós műsor közvetítését Amerikából Európába a Telstar műbolygón keresztül. A sorozat augusztus 20-án kezdődik és szeptember 7-én ér véget. Az amerikai telefon- és távíró-társaság, amely a műbolygót kitervezte és kilötte, szövegírója útján közölte, hogy a legnagyobb vállalatokhoz fordultak azzal a kéréssel igyekezzenek részt venni a programban. „Meg vagyunk győződve róla, hogy minden, amit közvetíteni lehet a kábelon, vagy a már ismert telekommunikációs úton, a Telstaron keresztül is továbbítható.

Az első szines köpközvetítési kísérletet július hó 16-án hajtották végre Angliából Amerikába. De ekkor csak a képeket közvetítette az egyezmény, a hangot nem, mint ahogy a múlt év július 26-án befejezte 150-ik gazdasági szövetséget sem körforgását, kitűnő állapotot hagyta jóvá — panaszokban van és a legkielejtőbbje az Arab Liga főtákar-módon működik. A műbolygása.

A Szovjetunió megelőzte Amerikát az űrrepülés terén

(Folytatás az 1. oldalról) ternek a világűrbe érkezett választ, amelyben a szovjet asztronauták köszönetet mondtak. De nem csak Carpenter, hanem Kennedy elnök is szívesen kívánatokat intézett a Szov-

jetunióhoz a kiváló teljesítményért.

Pavel Popovics, a negyedik kozmonauta, 32 éves, egy Kiev közelében lévő ukrain falu szülője és 1951 óta szolgál a szovjet légihaderőben. Felesége, a 31 éves Mária egy polgári repülővonalnak a pilótája és már díjat is nyert, míg férjét a Vörös Lobogó rend jelével tüntették ki. A házaspárnak hat éves kislánya van, Natasa.

Andrian Nikolajev őrnagy, aki tegnap reggel azt jelentette, hogy négy órát aludt és „ismét szolgálatba lép”, ugyancsak 32 éves, de nőlen. Egyébként ő az egyetlen nem orosz az eddigi kozmonauták között: a Csuvas autonóm köztársaság egyik kis falujában született. Fiatal korában fagyó volt és a háború alatt sokat éhezett — ami-ben élettörténete hasonlít Popovicséhoz. Miután bevonult, a légihaderőhöz került és a múlt évben egy meg nem nevezett küldetés sikeres végrehajtásáért a Vörös Csillag rendjével tüntették ki.

Nikolajevről azt mesélik, hogy jegyen járt egy leánnyal, de amikor kozmonauta kiképzésre ment és egyre hosszabb időt töltött távol anélkül, hogy megmondhatta volna, merre jár és mikor jön vissza, a lány végül megunt a dolgot és máshoz ment feleségül.

A PAPA IS ÜDVÖZLI AZ ŰRREPÜLŐKET
XXIII. János pápa, aki nyári kastélyában, Castelgandolfóban tartózkodik, tegnap, mikor egy záróközvetítést tartott, elmondta, hogy „fogadjuk be imánkba a fiatal világűrrepülőket is”. (A pápa ekkor nyilván még nem tudott a negyedik szovjet kozmonauta indulásáról). „A népek és főleg az ifjú nemzedék lelkesedéssel figyeli a csodálatos űrrepü-

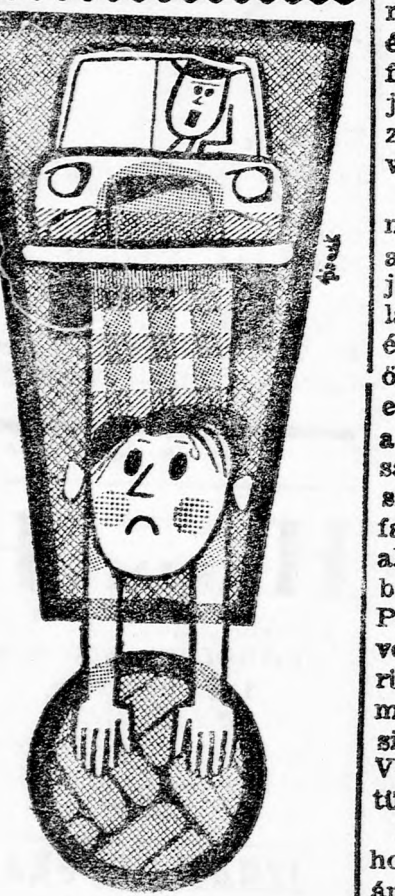
léseket. Azt kívánjuk, hogy ezek a merész vállalkozások Isten dicsőítésének jelentségét kapják. Így ezek a történelmi jelentőségű tettek az igaz és békés haladás kifejezésévé válhatnak az emberi testvériséghez vezető úton” — mondta a pápa. A vatikáni rádió később egy kommentárban kifejezte, hogy az egyház örömmel fogadja minden újabb bizonyítékát az emberi ész uralmanak a természet fölött.

Lázár Lusztjernyik szovjet matematikus tegnap elmondta, hogy a kettős űrrepülés előkészítése egy új számítási módszernek köszönhető, amely „minden napi rutinná tette az űrbolygók pályájának kiszámítását”. Az űrhajóknál használt számítástechnika a legpontosabb asztrometria számítások ismert példái.

MI A KETTŐS ŰRREPÜLÉS CÉLJA?

A moszkvai hivatalos nyilatkozatok kihangsúlyozták, hogy a kettős űrrepülés célja a műbolygók közötti összeköttetés lehetőségének kipróbálása. Ez máris sikerült, miután a két űrpilóta között kifogástalan rádiótelefon összeköttetés áll fenn. Ezenfelül azt is megfigyelik, hogy két űrpilóta jóformán azonos körülmények között hogyan reagál és milyen eltérések mutatkoznak közöttük. A Voszok-3-ban tegnap 17 fok Celsiusot mutatott a hőmérő, a Voszok-4 műbolygóban pedig 24 fokot. Mindkét pilóta szíve és vérnyomása normális volt. (Carpenter amerikai űrrepülő tegnap arra volt kíváncsi, hogyan magyarázzák az oroszok azt a jelenséget, amit ő és amerikai űrrepülő társai „szeltek”: a repülés alatt lényegesen növekszik a vérnyomás alsó és felső határa közötti különbség).

Moszkva tegnap késő es-

Szülők, vigyázzanak gyermekeikre

שורם
147
דל אביני-147
P. P. TEL-AVIV
JAFFO 147

FOLYTATÓDIK A BEIRATKOZÁS

a repülési szakmai kurzusokra
(Minden hónapban új kurzus indul)

SAKMAK:

- ★ Repülőgépszerszámok (motor és test)
- ★ Repülőgép villany-szerelés és műszerészet
- ★ Repülőgép- villany- és berendezés.

● Ezen egyéves kurzusokra felvesszünk 16 éven felüli fiatalokat 9-10 éves iskolai végzettséggel és két éves középfokú szakiskolát végzetettek.

● Különleges esetekben fizetési könnyítések.

● A beiratkozásra vonatkozó felvilágosítás — a légihaderő képviselőjénél a sorozási irodákban.

A LÉGIHADERŐ TECHNIKAI ISKOLAJA, HAIFA

בית הספר הטכני של חיל האוויר היפה

Tel-Av
XLIV.
Főszer
Fele
Kiadó:
Kiadó:
Moszk
Andrija
és Pav
des teg
szer jel
érik m
szágu
hogy m
rendbe
szakát
nak, va
unio po
teljes s
tában ú
galomr
ben. Ni
harminc
te meg
utat tett
szer elre
ba és vi
redes, a
sőbb ind
harmad
tott és
lépi túl
métert
Japán
állomáso
zóték, l
hajó uta
szállítás
nek bizo
egyes je
hogy sz
diszfo
táknak,
ket szeri
ket elha
arra vall
lést mind
tatni, am
birják. C
elhangoz
hogy mé
kat is fe
úrbe, ah
Popovics
Mindezek
erősítetté
KÖZVET
OROSZ T
A szov
nap ism
fittete a
szereit f
gépke
Nikolajev
meg hétr
mikor m
jetunio f
a nézők
róia, hog
jól érzi n
vatalos k
tik. Niko
got olvas
retéve, a
tett és v
naplójába
látni lehe
úrben k
Malen
Mol
Bécs (j
jetunio b
gének h
sen alapt
azokat az
téseket,
rövidesen
kov, a Sz
minisztere
Vjacseszl
az UNO k
figyelműs
ben műkö
vatalok
hír ugyan
mintha
hogy Juri
Molotov h